

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/37/2017.

Iktatószám: Vj/37-14/2017.

Nyilvános változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Bán, S. Szabó & Partners Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, József nádor tér 5-6.; eljáró ügyvéd: dr. B. C. és dr. P. Á.) által képviselt **Duna-Dráva Cement Kft.** (2600 Vác, Kőhídpart dűlő 2.) bejelentő összefonódás-bejelentése alapján indult versenyfelügyeleti eljárásban, melyben további ügyfélként részt vett a szintén a Bán, S. Szabó & Partners Ügyvédi Iroda által képviselt **HeidelbergCement AG** (Berliner Strasse 6, 69120 Heidelberg, Németország) és **SCHWENK Zement KG** (Hindenburgiring 15, 89077 Ulm, Németország), valamint a Szoboszlai Ügyvédi Iroda (1146 Budapest, Abonyi utca 8.) által képviselt **Readymix Hungária Kft.** (1095 Budapest, Hajóállomás utca 1.), meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

1. A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa előírja a Duna-Dráva Cement Kft. által vállalt alábbi 2. pont szerinti utólagos feltételt, illetve a szintén általa vállalt 3.-5. pontok szerinti magatartási szabályok (kötelezettségek) teljesítését, mivel ezek együttes teljesülése esetén kiküszöbölhető a versenynek a Duna-Dráva Cement Kft. Readymix Hungária Kft. feletti egyedüli irányításszerzésével megvalósuló összefonódásból eredő, jelentős mértékű csökkenése.
2. Az eljáró versenytanács utólagos feltételként előírja, hogy a Duna-Dráva Cement Kft. a bejelentett összefonódás zárását követő hat hónapon belül
 - a TBG Frissbeton Kft.-ben meglévő ötven százalékos üzletrészt a Frissbeton Betongyártó és Forgalmazó Kft. (1117 Budapest, Gábor Dénes utca 2. Infopark D épület);
 - a TBG Interbeton Kft.-ben meglévő száz százalékos üzletrészt a MOLNÁRBETON Betongyártó és Kereskedelmi Kft. (1103 Budapest, Salamon utca 2. B. ép.);
 - a TBG Otolec Transzportbeton Kft.-ben lévő ötven százalékos üzletrészt a TBG Otolec Transzportbeton Kft. (7400 Kaposvár, Dombóvári út 9.);
 - a 8800 Nagykanizsa, Magyar utca 168. szám alatt lévő betonüzemét a Zalaút-Beton Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (8800 Nagykanizsa, Csengery út 33.);
 - a 6000 Kecskemét, Kiskőrösi út 12. szám alatt lévő betonüzemét az Akker Plus Tüzelő- és Építőanyag Kereskedelmi Kft. (6221 Akasztó, Fő út 189.) részére értékesítse.
3. Az eljáró versenytanács kötelezettséggént előírja a Duna-Dráva Cement Kft. részére, hogy minden ésszerű intézkedést tegyen meg annak érdekében, hogy a 2. pont szerint értékesítésre kerülő vállalkozások betonüzemeinek, illetve az értékesítésre kerülő betonüzemeknek, azok értékesítéséig a Gazdasági Versenyhivatal jelen ügyben hozott határozatának meghozatalakor meglévő gazdasági életképességét (állagát, eszközeit, munkavállalóit, ügyfeleit stb.) őrizze meg, továbbá azok versenyképességét ne

veszélyeztesse. E kötelezettség betartásának ellenőrzése érdekében az eljáró versenytanács kötelezi a Duna-Dráva Cement Kft.-t, hogy a határozat mellékletét képező Megbízási Szerződés szerinti tartalommal szerződést kössön Asztalos Istvánnal, mint ellenőrző biztossal.

4. Az eljáró versenytanács kötelezettségként előírja azt is, hogy a Duna-Dráva Cement Kft. a 8600 Siófok, Marosi út 11. szám alatt lévő, a tulajdonában maradó betonüzemi ingatlanra vonatkozó, a közte és a TBG Interbeton Kft., mint bérlő között fennálló bérleti szerződést a bejelentett összefonódás zárását követő öt évig változatlan tartalommal tartsa fenn, azzal, hogy a bérleti díjat minden évben legfeljebb a KSH által publikált előző évi fogyasztói árindex mértékében változtatja, továbbá az öt év folyamán felmondással csak a bérlő szerződésszegése esetén él; valamint, hogy a Duna-Dráva Cement Kft. az ingatlanra az összefonódás zárását követő öt éves időtartamra opciós vételi jogot is biztosítson a TBG Interbeton Kft. részére.
5. Az eljáró versenytanács kötelezettségként előírja továbbá, hogy a Duna-Dráva Cement Kft. a leválasztandó üzletrészeket, illetve betonüzemeket a 2. pont szerint megvásárló vállalkozásokkal az adásvétel tárgyában megkötésre kerülő, összefonódásokat eredményező szerződésekben, vagy azokkal összefüggésben nem köt versenyt tiltó megállapodást.

I n d o k o l á s

I.

A bejelentett összefonódás és előzményei

- 1) A Duna-Dráva Cement Kft. (a továbbiakban: DDC) 2015. november 2-án Üzletrész Adásvételi Szerződést kötött, mely a Readymix Hungária Kft. (a továbbiakban: Readymix) üzletrészei 100 százalékanak megszerzése mellett egy, azzal egy vállalkozáscsoportba tartozó horvátországi vállalkozás (a továbbiakban: Cemex Horvátország) feletti irányítás megszerzésére is kiterjedt (a továbbiakban: Alap Tranzakció).
- 2) Az Alap Tranzakció vizsgálata a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK rendelet 1. cikke alapján az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) hatáskörébe tartozott. A felek kérelmére azonban a Bizottság – a Gazdasági Versenyhivatal beleegyező nyilatkozatának megszerzését követően – az Alap Tranzakciónak a DDC Readymix feletti irányítás megszerzésére vonatkozó részét áttette a Gazdasági Versenyhivatalhoz, figyelemmel arra, hogy az kizárólag Magyarországon gyakorolhat hatást a piaci versenyre. Erre tekintettel a DDC 2016. szeptember 1-jén benyújtott kérelmében a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérte a Readymix üzletrészei 100 százalékanak megszerzéséhez, mint vállalkozások összefonódásához, mely alapján Vj/74/2016. számon indult versenyfelügyeleti eljárás.
- 3) A Bizottság az általa lefolytatott M.7878. számú eljárás lezárásaként 2017. április 5-én közzétett határozatában az Alap Tranzakciót megtiltotta, rámutatva arra, hogy a tiltás azt jelenti, hogy az Alap Tranzakciónak a Readymix megszerzésére vonatkozó része sem hajtható végre. Erre tekintettel az eladó 2017. április 10-én elállt az Alap Tranzakciónak a Cemex Horvátország eladására vonatkozó részétől, a Readymix esetében azonban nem került sor elállásra. A DDC két közös irányítója a HeidelbergCement AG (a továbbiakban: HC) és a SCHWENK Zement KG (a továbbiakban: Schwenk) jelezte a Bizottság felé, hogy a DDC-nek változatlanul szándékában áll a Readymix megszerzése. Ez az ügylet önmagában is a Bizottság hatáskörébe tartozik, azt azonban a 2) pontban kifejtettek tekintettel a Bizottság teljes egészében áttette a Gazdasági Versenyhivatalhoz.
- 4) A DDC 2017. június 22-én visszavonta a Vj/74/2016. számú eljárás alapjául szolgáló kérelmét, mire tekintettel a Gazdasági Versenyhivatal vizsgálója a 2017. június 28-án hozott végzésével a Vj/74/2016. számú eljárást megszüntette.

- 5) A DDC a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2017. július 13-án a Readymix üzletrészei 100 százalékának megvásárlását – mint vállalkozások összefonódását - bejelentette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 43/J. § (1) bekezdése alapján a Tpv. 24. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel.
- 6) A Gazdasági Versenyhivatal 2017. július 19-én a Tpv. 43/N § (1) bekezdésének a) pontja alapján a bejelentett összefonódás vizsgálatára versenyfelügyeleti eljárást indított a Tpv. 70. § (1b) bekezdésének a) pontja alapján, mert nem volt nyilvánvaló, hogy az összefonódás az érintett piacon nem eredményezi a verseny jelentős mértékű csökkenését.

II.

Az eljárás vizsgálati szakasza

- 7) A versenyfelügyeleti eljárás vizsgálati szakaszában (Tpv. 47. § (2) bekezdése) a vizsgáló a VJ/74/2016. sz. eljárásban beszerzett adatokra és iratokra támaszkodott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 7. §-ában foglalt elveknek megfelelően, tekintettel arra, hogy az előzmény eljárásban feltárt tényálláshoz képest az ügyfelek nyilatkozata szerint érdemi változás (pl. új horizontális átfedéssel érintett piac azonosítása) nem történt, az ügyfelek nem szolgáltatottak új adatokat, és valamennyi adatszolgáltatásukat, nyilatkozatukat, beleértve a vállalásaikat is fenntartották. Ennek megfelelően a VJ/74/2016. sz. eljárás valamennyi irata áttemelésre került a VJ/37/2017. sz. eljárás iratai közé¹, ezért jelen határozat a VJ/74/2016 eljárás irataira közvetlenül is hivatkozik.
- 8) A vizsgáló a VJ/74/2016. sz. eljárásban a tényállás feltárásához és értékeléséhez az alábbi vizsgálati cselekményeket végezte el, amelyek a fentebb kifejtetteknek megfelelően a VJ/37/2017. sz. eljárásban értékelendő tényállást is meghatározták.
- 9) A vizsgáló támaszkodott az ügyfelek által az űrlappal benyújtott információkra, illetve az ügyfelektől a Tpv. 64/B. § (1) bekezdése alapján kért adatokra.
- 10) A betongyártási folyamatok megismerése érdekében a vizsgáló a Ket. 56. §-a szerinti szemlét tartott a DDC budapesti fix és a Readymix karcagi mobil üzemében.
- 11) A vizsgáló az eljárás során a Tpv. 64/B. § (4) bekezdése alapján 91 transzportbeton (a továbbiakban: RMX) vevőt, a négy nagyobb és 19 lokális RMX versenytársat, valamint 8 aggregátum bányával rendelkező vállalkozást keresett meg.
- 12) Az eljárás vizsgálati szakaszában a Gazdasági Versenyhivatal Vezető Közgazdász Irodájának közreműködésével közgazdasági elemzések elvégzésére is sor került.
- 13) A vizsgáló az általa feltárt tényállás alapján azonosított versenyproblémákról ügyfélmeghallgatás keretében egyeztetéseket folytatott az ügyfelekkel, majd a felek által benyújtott vállalások piaci tesztelését is elvégezte (lásd IX. fejezet).
- 14) A vizsgáló a Tpv. 71. § (1) bekezdése szerinti jelentésében² indítványozta, hogy a versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdés ab) pontja szerinti döntésében írja elő a felek által vállalt utólagos feltételeket és kötelezettségeket.

¹ VJ/37-4/2017 sz. irat mellékleteként

² VJ/37-5/2017 sz. irat

III.

Az összefonódás résztvevői

A DDC Csoport

- 15) A DDC a HC és a Schwenk közös irányítása alatt áll. A HC és az általa egyedül irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: HC Csoport), valamint a Schwenk és az általa irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: Schwenk Csoport) sem érték el nettó árbevételt a 2016. évben Magyarország területén. Szintén nem érték el a 2016. évben nettó árbevételt Magyarország területén azok a vállalkozások, amelyeket (a DDC kivételével) a HC vagy a Schwenk valamely további vállalkozással közösen irányít.
- 16) A DDC és az általa irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: DDC Csoport) Magyarországon és a Nyugat-Balkánon cement, transzportbeton előállításával valamint egyes, elsősorban az építő- és az építőanyag iparban felhasznált ásványi nyersanyagok (aggregátumok)³ kitermelésével foglalkoznak. A DDC Csoport Magyarországon jelenleg két cement gyárral, 29 RMX üzemmel (egy részük harmadik személyekkel közös irányítás alatt áll), valamint 8 saját tulajdonú és egy bérelt aggregátum kitermelésére szolgáló bányával rendelkezik.
- 17) Magyarország területén az utolsó hitelesen lezárt (2016.) üzleti évben a DDC Csoportnak - a csoporton belüli forgalom nélkül – elért nettó árbevétele, valamint a DDC Csoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételének a fele együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot.

A Readymix Csoport

- 18) A Readymix és az általa irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: Readymix Csoport) 33 RMX üzemmel, 4 aggregátum kitermelő bányával, valamint három burkoló kő gyárral rendelkezik Magyarországon. A Readymix Csoport más országban nem rendelkezik üzemekkel, gyárakkal, illetve bányákkal, és az előállított árukat is gyakorlatilag teljes egészében Magyarország területére értékesíti.
- 19) A Readymix Csoport az utolsó hitelesen lezárt (2016.) üzleti évben – a csoporton belüli forgalom nélkül – 1 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

IV.

Az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok piaci helyzete

Cement

- 20) A cement az építőipar egyik alapvető közbülső terméke, elsődleges felhasználási célja a betongyártás. Legnagyobb mennyiségben RMX előállításához, kisebb mértékben nagy tömegű beton és vasbeton szerkezetek, nagy igénybevételnek kitett építészeti elemek és burkolatok előállításához használják.
- 21) A cementgyártás meghatározó alapanyaga a mészkő és az agyag. További alapanyagai a gipsz, valamint egyéb kötőanyagok kiegészítő anyagok (pl. kohósalak, szénpernye). A DDC Csoport részesedése a magyarországi mészkő beszerzésből kevesebb, mint 30 százalék.

³ Szélesen értelmezve a fogalmat az RMX is az aggregátumok közé tartozik, a jelen határozatban azonban, amikor aggregátumokról van szó, abba nem értendő bele az RMX.

- 22) A cement terméken belül elkülöníthető a szürke és a fehér cement. Fehér cementet a magyarországi cementgyárak nem állítanak elő, annak hazai szükséglete teljes egészében importból kerül kielégítésre. Az RMX előállításához kizárólag szürke cementet használnak.
- 23) A szürke cementet részint ömlesztve, részint különböző kiszerelésű zsákokban értékesítik. A szürke cement maximális (gazdaságos) szállítási távolsága 300 km körül, átlagos szállítási távolsága pedig 200 km körül van.
- 24) A hazai szürke cement kínálat nagyobb hányadát a DDC két gyára, valamint a Lafarge Cement Magyarország Kft. (a továbbiakban: Lafarge) Királyegyházán lévő gyára biztosítja. A DDC részesedése a magyarországi szürke cement forgalomból 35-45 százalék közötti, a Lafarge részesedése pedig 10-20 százalék között van. A legnagyobb importáló a szlovákiai CRH Slovensko a.s. (a továbbiakban: CRH), melynek részesedése a magyarországi szürke cement forgalomból 30-40 százalék közötti. Mindhárom vállalkozás cementgyárjai jelentős mértékű kapacitás tartalékokkal rendelkeznek. Ezen túlmenően több szomszédos országból is érkezik szürke cement Magyarországra, melynek részesedése a magyarországi forgalomból együttesen 5-10 százalék közötti. A Readymix nincs jelen ezen a piacon.

Aggregátumok

- 25) Az aggregátumok főbb típusai a kavics és a homok, a mészkő és a dolomit (a továbbiakban együtt: mészkő) valamint a zúzott kövek (bazalt és andezit). Az aggregátumokat az építő- és az építőanyag ipar mellett a nemzetgazdaság más területein is felhasználják (pl. vaskohászat, festékipar, cukoripar). Az aggregátumok mintegy negyede az RMX gyártáshoz kerül felhasználásra. A felhasználási területek egy részében az egyes aggregátum fajták technikailag képesek egymást helyettesíteni, amit azonban korlátozhatnak a köztük meglévő árkülönbségek.
- 26) A homok, a kavics és a mészkő esetében az átlagos szállítási távolság 35-50, a maximális (gazdaságos) szállítási távolság pedig 80-120 kilométer.
- 27) A DDC Csoport nyolc saját tulajdonú, továbbá egy bérelt, a Readymix csoport pedig négy, aggregátum kitermelésére szolgáló bányát működtet Magyarországon. Magyarország területén nagyszámú aggregátum bánya található. A DDC Csoport és Readymix Csoport együttes részesedése a magyarországi forgalomból az aggregátumok egésze és azon belül a homok és kavics, valamint a mészkő esetében sem haladja meg a 20 százalékot (zúzott kő kitermelésére alkalmas bányával egyik vállalkozáscsoport sem rendelkezik). Azoknak a régióknak (Közép-Magyarország és Dél-Magyarország) a forgalmából, amelyekben mindkét vállalkozáscsoport rendelkezik bányákkal, együttes részesedésük a homok és kavics, valamint a mészkő esetében sem haladja meg a 20 százalékot. Azokban a régiókban, amelyekben csak az egyik vállalkozáscsoport rendelkezik bányával, egyedüli részesedése a régió forgalmából szintén 20 százalék alatti.

Burkolókő

- 28) A burkolóköveket járdák, teraszok, medencepartok, autóbeállók és más külső terek burkolásához használják. A burkolókő gyártás meghatározó alapanyaga a szürke cement.
- 29) Az összefonódásban résztvevő két vállalkozáscsoport közül csak a Readymix Csoport gyárt burkolókövet. A részesedése a magyarországi burkolókő forgalomból kevesebb, mint 10 százalék, az annak gyártásához felhasznált szürke cement magyarországi beszerzéséből pedig minimális.

RMX

- 30) Az RMX aggregátumok, szürke cement, víz és adalékanyagok felhasználásával ipari körülmények között gyártott alapanyag. Az alapanyagai keverését követően még nem szilárd állapotban kell a felhasználása helyszínére eljuttatni. Miután az RMX gyorsan szilárdul, ezért a gyártást követően rövid időn (egy-két órán) belül lehet csak felhasználni. Az RMX készülhet fix üzemekben, ahonnan az építési területre szükséges szállítani, illetve mobil üzemekben, amelyek közvetlenül az építési területre kerülnek telepítésre. A mobil üzemek vontatmányokkal, teherautókkal elszállíthatók a kívánt helyszínre, és ott néhány napon belül felállíthatóak.
- 31) A fix és a mobil RMX üzemek között érdemi technológiai különbségek nem azonosíthatók. A minőségre vonatkozó szabványok a fix és a mobil üzemben gyártott RMX-re egyaránt vonatkoznak, így a kétféle üzemben gyártott termék között (elméletileg) a minőségi különbségek kizárhatóak. A mobil üzemben gyártott RMX esetében az előállítás költségei a telepítés költségeire tekintettel magasabbak, amit azonban részben ellensúlyoz a szállítási költségek elmaradása. Mobil üzemeket ezért elsősorban a nagy beruházások esetében alkalmaznak, ahol a felhasznált RMX mennyiségére vetítve reletíve alacsonyabb a telepítési költség. Azon beruházásoknál, amelyek esetében mobil üzem került alkalmazásra, mind a beruházás értéke, mind pedig az igényelt RMX mennyisége több mint tízszerese az átlagosnak. A telepítés költségeire tekintettel a kisebb RMX mennyiséget igénylő beruházások esetében a mobil üzemek esetenként „quasi” fix üzemként működnek: nem az egyébként szállítható (mobil) üzem, hanem az üzem aktuális helyszínén előállított RMX kerül az építés helyszínére elszállításra.
- 32) Abból adódóan, hogy az RMX egy-két órán belül megszilárdul, a maximális szállítási távolsága kb. 40 kilométer. A relatíve magas szállítási költségekre tekintettel azonban a jellemző szállítási távolság ennél alacsonyabb, az RMX értékesítések közel 90 százaléka 25 kilométeres távolságra történik.
- 33) Az RMX értékesítése a teljes forgalom nagyobb hányadát adó nagy projektek esetében keretszerződés alapján történik, ami alapján több teljesítés történik, egyedi árak alapján. A kisebb volumenű eseti megrendeléseket jellemzően lista áron teljesítik az RMX gyártók.
- 34) A DDC Csoport és Readymix Csoport RMX üzei gyakorlatilag Magyarország egész területét lefedik. Szintén nagyszámú településen rendelkezik RMX üzemekkel, és jelentős részesedéssel az országos RMX forgalomból a Lafarge-vel egy vállalkozáscsoportba tartozó Frissbeton Kft., a CRH-val egy vállalkozáscsoportba tartozó CRH Magyarország Kft. (CRHM), a Betonpartner Magyarország Kft. (a továbbiakban: Betonpartner Kft.) és a Molnárbeton Betongyártó Kft. (a továbbiakban: Molnárbeton). Az RMX magyarországi forgalmából a DDC Csoport és a Readymix Csoport részesedése is 10-20 százalék közötti. Hasonló mértékű részesedése van a CRHM-nek és a Betonpartnernek is, a Frissbeton részesedése 25-35 százalék közötti, a Molnárbetoné pedig 10 százalék alatti (az említett hat vállalkozás a továbbiakban együtt: Top6).
- 35) A DDC Csoport és a Readymix Csoport által az RMX gyártáshoz együttesen beszerzett szürke cement az országos szürke cement beszerzés kevesebb, mint 10 százaléka.
- 36) Hét olyan magyarországi település van, amelynek 25 kilométer sugarú környezetében a DDC Csoport és a Readymix Csoport is rendelkezik RMX üzemmel: Budapest, Kaposvár, Pécs, Nagykanizsa, Kecskemét, Siófok és Székesfehérvár. A Pécs és Székesfehérvár fenti környezetében lévő RMX üzemeket azonban a DDC nem egyedül irányítja, hanem azok egy, a DDC és a Frissbeton által közösen irányított vállalkozás irányítása alatt állnak. A Kaposváron lévő RMX üzem pedig a DDC és a TBG Otolec Transzportbeton Kft. (a továbbiakban: TBG Otolec Kft.) irányítja közösen.
- 37) Az előzőek szerinti földrajzi területekre nézve a DDC Csoport, a Readymix Csoport, továbbá a 34) pont szerinti országos szinten jelentős versenytársaik részesedését az adott

terület RMX forgalmából az 1. táblázat, a területen jelenlévő RMX kapacitásokról pedig a 2. táblázat foglalja össze.⁴ A táblázatokban foglalt, a DDC Csoportra vonatkozó részesedési adatok a DDC Csoport valamely tagja és más vállalkozások közös irányítása alatt álló üzemek esetében is azok teljes forgalmán és kapacitásán alapulnak.

1. táblázat

A Top6 részesedése az RMX forgalomból 2015-ben azon földrajzi területeken, ahol a DDC- és a Readymix Csoport is rendelkezik RMX gyártó üzemmel

Földrajzi terület (település és 25 km-es környéke)	A vállalkozáscsoport részesedése az RMX forgalomból (%)					
	DDC	Readymix	CRHM	Frissbeton	Betonpartner	Molnárbeton
Budapest	5-15	5-15	<10	10-20	15-25	15-25
Nagykanizsa	25-35	20-30	40-50	-	-	-
Pécs	15-25	25-35	-	-	-	-
Siófok	45-55	20-30	-	-	-	-
Kecskemét	20-30	15-25	-	30-40	-	-
Székesfehérvár	15-25	5-15	-	-	35-45	-
Kaposvár	15-25	20-30	-	20-30	-	20-30

2. táblázat

A Top6 részesedése az RMX kapacitásokról 2015-ben azon földrajzi területeken, ahol a DDC- és a Readymix Csoport is rendelkezik RMX gyártó üzemmel

Földrajzi terület (település és 25 km-es környéke)	A vállalkozáscsoport részesedése az RMX kapacitásokról (%)					
	DDC	Readymix	CRHM	Frissbeton	Betonpartner	Molnárbeton
Budapest	5-15	<10	15-25	10-20	10-20	5-15
Nagykanizsa	15-25	15-25	50-60	-	-	-
Pécs	10-20	25-35	-	-	-	-
Siófok	20-30	20-30	-	-	-	-
Kecskemét	10-20	15-25	-	25-35	-	-
Székesfehérvár	5-15	5-15	-	-	20-30	-
Kaposvár	15-25	20-30	-	20-30	-	25-35

- 38) Kaposvár és Nagykanizsa kivételével valamennyi területen további vállalkozások is rendelkeznek RMX üzemmel. Jelentősebb (10 százalék feletti) részesedésű vállalkozás elsősorban azokon a területeken tevékenykedik, ahol a Top6-ba tartozó versenytársak egyike sincs jelen: Pécsen az F-Beton Kft. részesedése a forgalomból és a kapacitásokról

⁴ A részesedések meghatározásához nem állt a vizsgálat rendelkezésére olyan adatbázis vagy tanulmány, amely alapján az országos forgalom, illetve helyi forgalmak egyértelműen meghatározhatóak lettek volna (ugyanaz igaz a kapacitás adatokra is). A fenti hét település tekintetében a vizsgálat valamennyi RMX gyártót adatszolgáltatásra hívott fel, és az általuk, valamint az ügyfelek által szolgáltatott adatok alapján határozta meg az adott terület teljes forgalmát és kapacitását, valamint az egyes vállalkozások részesedéseit. Jóllehet a részesedésekre vonatkozóan az ügyfelek is nyújtottak be becsléseket, az eljáró versenytanács a vizsgálat által számított részesedési adatokat vette figyelembe a versenyhatások értékelésekor. Megjegyzendő azonban, hogy a két számítás eredményei érdemben nem térnek el egymástól: a pontos adatok üzleti titoknak minősülése miatt alkalmazott tól-ig határok közé az esetek túlnyomó részében az ügyfelek által becsült részesedési adatok is beleesnek.

is 30-40 százalék közötti, Siófokon pedig az Augusztin Betongyártó Kft. a forgalomból 35-45, a kapacitásokból 45-55 százalék közötti mértékben részesedik. Az előzőek alól kivétel Kecskemét, ahol a Top6-ba tartozó Frissbeton mellett versenytársként jelen van a Beton Center Kft. is, melynek részesedése az RMX forgalomból és a kapacitásokból egyaránt 20-30 százalék közötti.

- 39) Az egyes területeken jelenős kapacitástartalékok vannak. A területen meglévő RMX kapacitás mindegyik területen meghaladja az RMX értékesítés kétszeresét, de vannak olyan területek, ahol ez az arány megközelíti a négyszeres mértéket. Ezek az arányok a DDC Csoport és Readymix Csoport mellett az adott területen jelen lévő versenytársaik összességére is jellemzőek.
- 40) A jelentős kapacitástartalékokkal is összhangban új fix RMX üzem telepítésére az utóbbi években nem került sor, és mobil üzemmel történő sikeres, érdemi versenyt támasztó belépést is csak a Molnárbeton hajtott végre 2013-ban Kaposváron. A fix és mobil RMX üzem létesítéséhez is több hatóság együttes hozzájárulása szükséges.

V.

Egyéb releváns bizonyítékok, vizsgálati cselekmények

A felek belső dokumentumai és saját közgazdasági elemzése

- 41) A felek saját, belső, az összefonódást előkészítő vezetői előadásaik egyikében úgy nyilatkoztak, hogy saját becslésük szerint [ÜZLETI TITOK].⁵
- 42) A felek ezzel kapcsolatban kifejtették⁶, hogy a 2015. júliusi prezentáció valószínűsíthetően nem egy részleteiben kimunkált szakmai verseny-közgazdaságtani piaci elemzésen alapult, hanem egy, a vezetőség számára előterjesztett vélemény volt, amelyben egy azóta nyugdíjba vonult munkatárs elméleti legrosszabb lehetőségként mutatta be [ÜZLETI TITOK]. Hivatkoztak továbbá arra, hogy 2016-ban a DDC részletes verseny-közgazdaságtani piacelemzést készíttetett az Infrapont Kft.-vel, amelyet be is nyújtottak a Gazdasági Versenyhivatal felé,⁷ és ez a tanulmány sokkal kedvezőbb következtetésre jutott az átfedő piacokon érvényesülő versenyhelyzetről.
- 43) A nem-koordinatív horizontális hatások kapcsán az Infrapont Kft. elemzése arra a következtetésre jut, hogy érdemi káros hatások egyik lokális piacon sem merülnek fel, a következő érvekre tekintettel:
 - Álláspontjuk szerint a piaci részesedések önmagukban nem tekinthetők a piaci erő jó jellemzéseinek. Minden piac esetében léteznek ugyanis nagy projektek, amelyek elnyerése 5-10%-kal is megváltoztathatja bármely vállalat mennyiségben mért piaci részesedését.
 - Az átfedő piacok jelentős részén az egyik fél csak közös irányítást gyakorol az adott üzem felett.
 - Minden piacon minden egyes jelen levő vállalatnál jelentős mértékű szabad kapacitás áll rendelkezésre, amelynek révén érdemi versenynyomást tudnak gyakorolni egymásra.

⁵ Eredeti nyelven, szó szerint: [ÜZLETI TITOK] Supervisory_Board_Presentation_Erwerb_Cemex-Aktivitaeten_Suedosteuropa, 28 July 2015, Heidelberg, VJ/74-390/2016 sz. irat

⁶ VJ/74-470/2016 sz. irat

⁷ VJ/74/2016 úrlap VII.1.3. melléklete

- Mindegyik érdemben átfedő piacon található vagy egy, legalább 30%-os részesedéssel rendelkező vagy két, legalább 20%-os részesedéssel rendelkező, jelentős (sokszor a feleknél egyenként nagyobb) kapacitással rendelkező Top6 országos vagy professzionális lokális privát üzem, amely minden projekt esetében érdemi versenynyomást képes gyakorolni.
- A transzportbeton piacra való belépési korlátok fix üzemmel is csak közepesek (található példa érdemi belépésre is Kaposváron, amelynek révén a belépő piacvezető is lett 2013-ban az adott lokális piacon), mobil üzemmel pedig kifejezetten alacsonyak.
- A nagyobb vevők jelentős alkuerővel és választási lehetőséggel bíró építőipari vállalkozások, amelyek érdemben képesek alacsony árakat elérni beszállítóikkal szemben.

A Gazdasági Versenyhivatal közgazdasági elemzése

44) Az eljárás vizsgálati szakaszában a Gazdasági Versenyhivatal Vezető Közgazdász Irodája közgazdasági elemzéseket végzett az összefonódással kapcsolatban.⁸ Ennek keretében sor került a DDC árazásának regressziós vizsgálatára, ezen belül a Readymix jelenlétének DDC árazására gyakorolt hatásának becslésére. A regressziós elemzés arra a következtetésre jutott, hogy a Readymix tekinthető a DDC legfőbb versenytársának, mivel jelenlétében a DDC *ceteris paribus* érdemben alacsonyabb árakat alkalmaz.

A versenytársak és a vevők véleménye az összefonódásról

- 45) A vizsgáló a megkeresett piaci szereplőktől (lásd 11. pont) az érintett vállalkozások által forgalmazott áruk piaci viszonyaira, azon belül is elsősorban piacra lépési lehetőségekre, az értékesítési és a beszerzési gyakorlatra, az érintett áruk jellemző szállítási távolságaira, az RMX és aggregátum termékeken belüli helyettesítési viszonyokra vonatkozóan kért adatokat. Azon vállalkozások esetében, amelyek azokon a földrajzi területeken tevékenykednek, ahol a DDC Csoport és a Readymix Csoport is rendelkezik RMX üzemmel, utóbb további részletes adatkérésre került sor. Emellett a megkeresetteknek lehetőségük volt az összefonódással kapcsolatos véleményük kifejtésére.
- 46) A piaci viszonyok tekintetében kapott, és döntése kialakításánál mérlegelt információkra az eljáró versenytanács a határozat VII. részében hivatkozik.
- 47) Az érdemben véleményt nyilvánító vevők egy kisebb része és egyes versenytársak aggályosnak ítélték az összefonódást, amit azonban érdemi érveléssel nem támasztottak alá. Ez alól kivételt képez az a megállapítás, hogy azokon a területeken, ahol a DDC Csoport az összefonódás megvalósulása esetén egyedül és közösen irányított RMX üzemmel rendelkezne, fennáll a veszélye a közösen irányított üzem visszafejlesztésének, esetleg bezárásának, ami a verseny csökkenését eredményezné.

VI.

Bejelentési kötelezettség

Összefonódás

⁸ VJ/74-517/2016 sz. irat

- 48) A Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez valamely tőle független vállalkozás felett.
- 49) A Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik.
- 50) A fenti tranzakció révén a DDC közvetlen egyedüli irányítást szerez a Readymix felett annak üzletrészei 100 százalékának megvásárlásával, ami a Tpvt. fent hivatkozott rendelkezései alapján vállalkozások összefonódásának minősül.

Küszöbértékek

- 51) A Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján az összefonódást be kell jelenteni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport, valamint az érintett vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a 15 milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző évi nettó árbevételével együtt egymilliárd forint felett van.
- 52) A Tpvt. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó érintett vállalkozásoknak vagy azok vállalkozásrészeinek az egymás közötti forgalmát. A Tpvt. 27. § (2) bekezdése értelmében a vállalkozások nettó árbevételének számítása során a Magyarország területén eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevételt kell figyelembe venni. A Tpvt. 27. § (5) bekezdése alapján a közösen irányított vállalkozás nettó árbevételét egyenlő arányban kell megosztani az azt irányító vállalkozások között. A Tpvt. 27. § (6) bekezdése szerint a nettó árbevételt az összefonódás-bejelentés benyújtásának időpontjához képest rendelkezésre utolsó hitelesen lezárt üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló szerinti nettó árbevétel alapján kell meghatározni.
- 53) A Tpvt. 26. § (1) bekezdése értelmében érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten részvevő vállalkozások. A (2) bekezdés b) pontja alapján közvetlen résztvevő a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, az ilyen vállalkozást más vállalkozáscsoport egy vagy több tagjával közösen irányító vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely fölött irányítást szereznek. A (3) bekezdés szerint közvetett résztvevők azon vállalkozáscsoport [Tpvt. 15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. Az (5) bekezdés szerint érintett vállalkozáscsoport a közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese.
- 54) Az előzőek alapján az összefonódás közvetlen résztvevőjének a közvetlen egyedüli irányítást szerző DDC és az irányítása alá kerülő Readymix valamint a DDC-t közösen irányító HC és Schwenk minősülnek, mire tekintettel az összefonódással érintett vállalkozáscsoportok a DDC Csoport, a Readymix Csoport, a HC Csoport és a Schwenk Csoport.
- 55) Az összefonódással érintett fenti vállalkozáscsoportoknak az összefonódást megelőző, utolsó hitelesen lezárt üzleti évben a Tpvt. fent hivatkozott rendelkezései alapján figyelembe veendő nettó árbevétele együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot, továbbá ezen belül kettőé (DDC Csoport, Readymix Csoport) az 1 milliárd forintot. Ezért az összefonódást a Gazdasági Versenyhivatalhoz be kellett jelenteni.

VII.

Az összefonódás értékelése

- 56) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális- és portfólió hatásait vizsgálja (lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 2/2017. közleményét, a továbbiakban: 2/2017. közlemény).
- 57) A Tpv. 30. § (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal megtiltja az összefonódást, ha – a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

Az érintett piac

- 58) A Tpv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett árupiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 59) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti versenyhatások fennállhatnak.

Árupiacok

- 60) A jelen esetben az eljáró versenytanács a cement, az aggregátumok és az RMX tekintetében vizsgálta, hogy mi minősül érintett árupiacnak.
- 61) A cement termékeken belül az eljáró versenytanács saját korábbi gyakorlatával⁹ és a Bizottság gyakorlatával¹⁰ is egyezően egymástól elkülönült árupiacoknak tekintette a fehér és a szürke cementet, mely utóbbin belül azonban nem látott indokot annak kizárólagos módjait (zsákos, ömlesztett) elkülönült árupiacokként kezelni.
- 62) Szükségtelennek tartotta az eljáró versenytanács annak eldöntését, hogy az egyes aggregátum fajták a köztük meglévő részleges helyettesítésre tekintettel egységes árupiacot, vagy egymástól elkülönült árupiacokat alkotnak-e, mert - a később részletezettek szerint - nem volt azonosítható olyan árupiac meghatározás, amely mellett beavatkozásra okot adó versenyhatások jelentkeztek volna.
- 63) Az eljáró versenytanács a fix és a mobil üzemekben előállított RMX termékeket egységes árupiacnak tekintette, figyelemmel azok azonos felhasználási céljára és minőségére. Az eljáró versenytanács az árak szerkezetében meglévő különbséget (a fix üzemek esetében a termelési, a mobil üzemek esetében a szállítási költségek a magasabbak) nem tekintette az egy árupiacba tartozást kizáró körülménynek. A felhasználók alappal feltételezhető

⁹ Pl.: VJ/153/2009/397. számú határozat 76. pont.

¹⁰ M.7054 Cemex/Holcim Assets 39. pont.

ésszerű döntései ugyanis az árak kiegyenlítődése irányába mutatnak (ti. azt a módot választják, amely kedvezőbb árat eredményez). Ezt támasztja alá az is, hogy a mobil üzemek gyakran „quasi” fix üzemmént működnek. Az egységes árupiacként történő kezelés összhangban van a megkeresett piaci szereplők túlnyomó többségének álláspontjával is.

Földrajzi piacok

- 64) A cement esetében – figyelemmel annak maximális és átlagos szállítási távolságára (300, illetve 200 kilométer) és Magyarország méretére – érintett földrajzi piacként az eljáró versenytanács Magyarország egész területét vizsgálta. Az aggregátumok esetében az eljáró versenytanács szükségtelennek tartotta a földrajzi piac egyértelmű meghatározását, mert országos, illetve az egyes aggregátum fajták jellemző szállítási távolságán alapuló helyi földrajzi piacok feltételezése esetén sem voltak azonosíthatóak káros versenyhatások.
- 65) Az RMX esetében az eljáró versenytanács – figyelemmel az RMX jellemző szállítási távolságára, melyet nemcsak a szállítási költségek, hanem az előállított RMX 2 órán belüli felhasználhatósága is behatárol - az egyes RMX üzemmel rendelkező településeket és azok 25 kilométer sugarú környékét tekintette érintett földrajzi piacoknak. Ezekben belül azokat tekintette érdemben vizsgálendő földrajzi piacoknak, amelyeken a DDC Csoport és a Readymix Csoport is jelen van legalább egy RMX üzemmel.

Horizontális hatás

- 66) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van. Ilyen esetben ugyanis egyrészt növekszik az összefonódás révén bővülő vállalkozáscsoport piaci ereje (egyoldalú hatás), másrészt az adott piacon megnő a párhuzamos / koordinatív magatartások esélye.
- 67) A DDC Csoport és a Readymix Csoport azonos tevékenysége az aggregátumok kitermelése és az RMX gyártás. Cementgyártással kizárólag a DDC Csoport foglalkozik, burkolókövet pedig csak a Readymix Csoport gyárt, így ezen áruk esetében az összefonódás nem jár horizontális hatással.

Aggregátumok

- 68) Az aggregátumokon belül a két érintett vállalkozáscsoport homok és kavics, valamint mészkő kitermelésével foglalkozik. Együttes részesedésük mindkét fenti aggregátum fajta esetében kevesebb, mint 20 százalék a magyarországi forgalomból és azon régiók forgalmából is, amelyekben mind a ketten rendelkeznek bányával. Ebből adódóan függetlenül attól, hogy az aggregátumok egészét vagy azok egyes fajtáit tekintjük érintett árupiacnak, illetve Magyarország egészét vagy egyes régióit érintett földrajzi piacnak, a DDC Csoport és Readymix Csoport együttes érintett piaci részesedése nem haladja meg azt a mértéket (20 százalék), amely felett a 2/2017. közlemény 19. ba) pontja alapján káros horizontális hatással kellene számolni.

Az RMX

- 69) Az RMX tekintetében az összefonódásnak csak azokon a földrajzi piacokon lehet horizontális hatása, amelyeken mindkét érintett vállalkozáscsoport jelen van. Ezek közül az érintett földrajzi piacok közül Budapesten¹¹ a DDC Csoport és a Readymix Csoport együttes érintett piaci részesedése forgalom alapján csak minimális mértékben haladja meg

¹¹ Itt és a továbbiakban, az említett település alatt annak 25 kilométeres körzete is értendő.

a 20 százalékot, kapacitás alapján pedig még kevesebb is annál, s a feleken kívül több, közel azonos forgalmú és/vagy kapacitású versenytárs is jelen van. Emellett egyéb, a vizsgálat által feltárt információ sem utalt arra, hogy az összefonódásban részes felek kiemelt jelentőséggel bírnának az ezen a földrajzi piacon folyó versenyben. Ezért Budapest esetében az összefonódás az eljáró versenytanács álláspontja szerint nem jár együtt káros horizontális hatással.

- 70) A többi érdemben vizsgált földrajzi piac (Kaposvár, Kecskemét, Nagykanizsa, Siófok, Székesfehérvár és Pécs települések körzetei) már a fúzió előtti helyzetben is erősen koncentrált volt. Ezeken a területeken a két vállalkozáscsoport együttes részesedése lényegesen meghaladja a 20 százalékot, sőt Székesfehérvár kivételével megközelíti, egyes települések esetében meg is haladja az 50 százalékot, és az összefonódás miatti növekmény is érdemben nagyobb, mint 5%. Ily módon az összefonódás megvalósulása esetén Kaposvár, Kecskemét, Nagykanizsa, Siófok, Székesfehérvár és Pécs településeken a legnagyobb piaci részesedéssel a bővülő DDC Csoport rendelkezne majd (Székesfehérváron pedig a második legnagyobb szereplő jönne létre), és mellette Kecskemét és Kaposvár kivételével csak egy-egy viszonylag jelentős piaci részesedésű vállalkozás van jelen a piacon.
- 71) A DDC a kaposvári, a pécsi és a székesfehérvári RMX üzemeket üzemeltető vállalkozásoknak 50 százalékos üzletrész tulajdonával csak az egyik közös irányító és ezeken a területeken más, egyedüli irányítású üzemmel nem volt jelen az összefonódást megelőzően. A 2/2017. közlemény 20. pontja szerint „...az érintett vállalkozáscsoportok egyikébe sem tartozó közösen irányított vállalkozások részesedései egyenlő arányban kerülnek megosztásra az irányító vállalkozáscsoportok között.” A Versenytanács gyakorlata szerint azonban az előzőek szerinti egyenlő arányú felosztás csak a 2/2017. közlemény szerinti „nem nyilvánvalóság” feltétel szempontjából bír meghatározó jelentőséggel. Az összefonódás elbírálásakor ugyanakkor mérlegelni kell az egyes közös irányítók érdekeltiségi viszonyait és a vállalkozás irányításában betöltött szerepét is, ami alapján a közösen irányított vállalkozás figyelembe veendő piaci részesedése az aránynál kisebb vagy nagyobb lehet. A közösen irányított vállalkozás piaci részesedését elsősorban az összefonódás vertikális vagy portfólió hatásai körében indokolt az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoport tekintetében az aránynál kisebb mértékben figyelembe venni, mert az azokon alapuló (alacsony ár alkalmazásával, illetve a termelés visszafogásával járó) esetleges versenykorlátozó visszaélésekben a másik közös irányító nem feltétlenül érdekelt. A horizontális hatás tekintetében más a helyzet, mert a legfőbb horizontális versenyaggály, az árak emelése tekintetében általában nincs érdekkülönbség a közös irányítók között. Ezért az eljáró versenytanács a közösen irányított vállalkozások teljes érintett piaci részesedését a DDC csoport részesedéseként kezelve értékelte az összefonódás versenyhatásait. Ezzel összefüggésben az eljáró versenytanács rámutat arra is, hogy – miként arra az egyik válaszadó piaci szereplő is felhívta a figyelmet – az összefonódás megvalósulása esetén azokon a településeken, ahol a DDC Csoport egyedül és közösen irányított RMX üzemmel is rendelkezne, elsősorban az egyedül irányított üzem termelésének növelésében, fejlesztésében lenne érdekelt, ami akár a közösen irányított üzem bezárásához és piaci részesedésének az egyedül irányított vállalkozásnál történő megjelenéséhez is vezethetne.
- 72) Az előzőek szerinti piaci szerkezetek ugyan a káros koordinatív hatások felmerülése irányába (is) mutatnak, azonban az eljáró versenytanács szerint a koordináció feltételei csak az átfedő lokális piacokon változnak, amelyeken az elsődleges versenyaggály az alábbiakban tárgyalt egyoldalú hatás, ezek korrekciójával pedig az esetleges koordinatív hatások is kezelhetők, emiatt a koordináció feltételeinek további vizsgálatától az eljáró versenytanács eltekintett.

- 73) Az egyoldalú horizontális hatások értékelésekor az eljáró versenytanács abból indult ki, hogy a két érintett vállalkozáscsoportnak Nagykanizsán, Pécsen, Siófokon, Kecskeméten és Kaposváron meglévő, piacvezető szereppel együtt járó kiugróan magas (50 százalék körüli) az együttes érintett piaci részesedése, Székesfehérvár esetében az együttes piaci részesedés ugyan alacsonyabb, de szintén jelentős mértékű (forgalom alapján 30 százalék körüli) és valamennyi piacon érdemi (a 2/2017 közlemény szerinti 5%-nál jellemzően érdemben magasabb) a piaci részesedés fúzió-specifikus növekménye. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint mindez csak jelentős mértékű ellensúlyozó tényezők megléte esetén nem vezetne az említett települések esetében a verseny jelentős mértékű csökkenéséhez.
- 74) A verseny jelentős csökkenése mellett szól a vizsgálat során elvégzett regressziós közgazdasági elemzés is, amely megállapította, hogy a DDC Csoport árazására a Readymix Csoport gyakorolja a legnagyobb nyomást, ami az eljáró versenytanács álláspontja szerint a felek közeli versenytársi viszonyára utal.
- 75) A magyar és a nemzetközi versenyjogi gyakorlat a magas együttes érintett piaci részesedést, illetve közeli versenytársak közötti verseny kiesése miatti horizontális hatást ellensúlyozó tényezőként elsősorban az adott érintett piacon jelenlévő más versenytársak által támasztott versenynyomást, a piac megtámadhatóságát (az egyszerű és gyors piacra lépés lehetőségét) és a vevői erőt veszi figyelembe.
- 76) Az eljáró versenytanács a megkeresett piaci szereplők véleményeit is figyelembe véve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a közeli jövőben nem valószínűsíthető olyan piacra lépés, amely érzékelhető ellensúlyt képezne a kiugróan magas piaci részesedésekkel szemben. A piaci véleményeken túl egyértelműen erre utaló körülmény, hogy az elmúlt években fix RMX üzemmel egyáltalán nem, mobil üzemmel pedig csak egy esetben történt sikeres piacra lépés. Új szereplő piacra lépésének jelentős akadálya a különböző mértékben, de valamennyi vizsgált földrajzi területen meglévő jelentős RMX kapacitás-többlet is.
- 77) A szabad kapacitások kapcsán kérdésként merül fel ugyanakkor, hogy azok korlátozhatják-e a magas piaci részesedésű vállalkozások áremelési törekvéseit. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint – összhangban a Bizottság homogén termékek piacait érintő fúziók kapcsán kialakult gyakorlatával¹² is – a szabad kapacitások ellensúlyozó szerepe csak akkor vehető figyelembe, ha az adott piacon a versenytársak képessége és ösztönzöttsége egyaránt megállapítható arra, hogy egy érdemi, tartós áremelésre szabad kapacitásaik kiaknázásával válaszoljanak. A fenti településeken az érintett vállalkozáscsoportok versenytársainak rendelkezésére álló kapacitástartalékok összege jellemzően meghaladja, de legalábbis megközelíti a DDC Csoport és a Readymix Csoport által együttesen forgalmazott mennyiséget, vagyis a versenytársak összességében mindegyik vizsgált településen rendelkeznek azzal a képességgel, hogy a két vállalkozáscsoport forgalmát kiváltsák. Az ösztönzöttség fennállását ugyanakkor nem látta megállapíthatónak az eljáró versenytanács. A jelentős mértékű kapacitás-felesleg ugyanis már hosszabb ideje jellemzője a fúzió előtt is koncentrálnak tekinthető RMX piacoknak, a Top6 vállalkozás piaci részesedései egy-egy településen ugyan mutatnak bizonyos mértékű ingadozást, az országos RMX forgalomból azonban stabilnak tekinthetőek. Ezért inkább az valószínűsíthető, hogy a fúziót követően létrejövő vállalkozás áremelésére a versenytársak nem a termelésük növelésével, hanem az emelt árak követésével reagálnának. Minderre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint a szabad kapacitások nem ellensúlyoznák az egyoldalú horizontális versenyaggályokat.

¹² M.6471 Outokumpu/Inoxum, M.6905 Ineos/Solvay.

- 78) A vizsgálat nem tudott azonosítani olyan mértékű vevői erőt sem, amely érdemi ellensúlyozó tényezőként figyelembe vehető lehetne. A piacon érvényesülő árazást és jellemző tranzakciókat is áttekintve nem voltak azonosíthatók olyan vevői erővel rendelkező szereplők, amelyeknek árcsökkentő hatása az egyes piacok egészén (vagy azok jelentős részén) érvényesülhetne. Ilyen vevői erő meglétére a megkeresett nagyszámú RMX vevő válaszaiból sem lehetett következtetni.
- 79) Mindezek alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint megállapítható, hogy a bejelentett összefonódás – korrekciós intézkedések nélkül – Kaposvár, Kecskemét, Nagykanizsa, Siófok, Székesfehérvár és Pécs települések lokális RMX piaci tekintetében a verseny jelentős mértékű csökkenését eredményező egyoldalú horizontális hatásokkal járna.
- 80) Az eljáró versenytanács szerint a fenti következtetés helytállóságát támasztja alá az is, hogy a felek saját előzetes becslése szerint [ÜZLETI TITOK]. Az ilyen belső dokumentumok a versenytanács gyakorlata¹³ szerint felhasználhatóak és kifejezetten fontosak lehetnek az összefonódások értékelésekor, mivel azok „hitelességét, és így értékelhetőségét is erősíti, hogy azok nem valamely hatósági kötelezésre készültek, hanem a vállalkozás működése során szerzett, illetve piaci ismereteken alapulnak.” A hivatkozott vállalati prezentáció esetében is igaz, hogy az nem a Gazdasági Versenyhivatal felé szánt védekezés részeként, és még akkor (az előzmény VJ/74/2016 sz. eljárás megindulása előtt) készült, amikor a felek nem ismerhették a Gazdasági Versenyhivatal tranzakció versenyhatásaival kapcsolatos kérdéseit, előzetes értékelését. Az sem kérdőjelezi meg a dokumentum felhasználhatóságát, hogy [ÜZLETI TITOK].

Vertikális hatás

- 81) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés alkalmazásával). Az eladókénti magas érintett piaci részesedés a vevői oldali versenytársak, a vevőkénti magas piaci részesedés pedig az eladói oldali versenytársak hátrányos helyzetbe hozásához teremthet lehetőséget és érdekeltséget.

Az aggregátumok és az RMX

- 82) Az aggregátumok az RMX gyártás során alapanyagként kerülnek felhasználásra. Ezért ebben az esetben az aggregátumok piacának eladói és vevői oldala vizsgálandó. A DDC Csoport és a Readymix Csoport is jelen van az aggregátum piac mindkét oldalán. Együttes részesedésük azonban az aggregátumok értékesítéséből országosan és az egyes régiókban, továbbá az aggregátum országos beszerzéséből is lényegesen kevesebb annál a mértéknél (30 százalék), amely felett a 2/2017. közlemény 19. bb) pontja alapján felmerülhetnek káros vertikális versenyhatások. Ezzel összefüggésben megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a 2/2017. közlemény 19. bb) pontja az egyes vállalkozáscsoportok „egyedüli piaci részesedése” figyelembe vételét írja elő, ha azonban az összefonódásban résztvevő egyik vagy mindkét vállalkozáscsoport vertikálisan integrált (a vizsgált piac mindkét oldalán jelen van), akkor az együttes részesedés van összefüggésben az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport valós piaci erejével, ebben az esetben

¹³ Lásd VJ/15-24/2017. sz. döntés 35) pont

elsődlegesen az vizsgálandó, hogy horizontálisan történik-e érdemi változás (lásd a határozat előző alfejezetét), és ezt követően az, hogy vertikális összefüggésben jár-e érdemi fúzió-specifikus változással a tranzakció.

A mészkő és a szürke cement

83) A mészkő a cementgyártás során alapanyagként kerül felhasználásra. Mészkő kitermelésével mindkét érintett vállalkozáscsoport foglalkozik, míg szürke cementet csak a DDC Csoport gyárt. A két vállalkozáscsoportnak a mészkő tekintetében meglévő 30 százaléknál lényegesen alacsonyabb együttes érintett piaci részesedésére, továbbá arra tekintettel, hogy a DDC Csoportnak a mészkő beszerzéséből való részesedése sem éri el a 30 százalékot, káros vertikális versenyhatással ebben a relációban sem kell számolni.

A szürke cement és az RMX

84) A szürke cement az RMX gyártás meghatározó alapanyaga. A két érintett vállalkozáscsoport közül cementgyártással csak a DDC Csoport foglalkozik. A DDC Csoport részesedése ugyan a magyarországi cement értékesítés piacán meghaladja a 30 százalékot, vagyis az 2/2017. közlemény alapján elvileg nem zárható ki részéről az RMX gyártó versenytársak hátrányos helyzetbe hozásának lehetősége, azt azonban az eljáró versenytanács nem tartja reális veszélynek. Egyrészt ugyanis két további jelentős piaci súlyú cementet értékesítő vállalkozás (CRH és Lafarge) is jelen van a magyar piacon, amelyektől a DDC Csoport esetleges elzárkózó magatartása esetén az RMX gyártó vállalkozások be tudnák szerezni a szürke cementet, különös tekintettel arra, hogy az említett vállalkozások jelentős kapacitás tartalékokkal rendelkeznek. Másrészt az esetlegesen szükségessé váló alternatív cement beszerzésre lehetőség nyílhat szomszédos országoknak a magyar határ közelében lévő cementgyáraiból is, melyek jelenleg (a CRH szlovákiai gyárait nem számítva) 10 százalékot megközelítő mértékben részesednek a magyarországi forgalomból. A DDC Csoportnak az esetleges kizáró magatartásra való ösztönzőtsége sem valószínűsíthető, mert bár jelenleg is vertikálisan integrált (gyárt RMX termékeket), ennek ellenére jelentős mennyiségű szürke cementet szállít a versenytárs RMX gyártóknak.

85) A DDC Csoport és a Readymix Csoport RMX gyártóinak együttes részesedése a szürke cement beszerzéséből lényegesen kevesebb, mint 30 százalék, ezért vevői elzárkózáson alapuló káros vertikális hatás sem valószínűsíthető.

A szürke cement és a burkolókő

86) A szürke cement a burkolókő egyik alapanyaga. Káros vertikális hatással azonban ebben a viszonylatban sem kell számolni. Az eladói elzárkózást az előzőekben bemutatott cement beszerzési alternatívák teszik valószínűtlenné, a vevői elzárkózást pedig az, hogy a Readymix Csoport által a burkolókőgyártáshoz felhasznált szürke cement mennyisége elenyésző hányada az országos szürke cement beszerzésnek (a DDC Csoportnak és a Readymix Csoportnak az RMX gyártáshoz vásárolt szürke cementtel együtt is lényegesen kevesebb az együttes részesedése, mint 30 százalék).

Portfólió-hatás

87) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba.

- 88) A jelen összefonódás következtében a DDC Csoport tevékenységi köre a Readymix Csoport által végzett burkolókögyártással egészül ki, ami azonban az eljáró versenytanács álláspontja szerint nem veti fel a káros portfólió hatás bekövetkezésének lehetőségét egyrészt a Readymix burkolópiacon meglévő, 10%-nál alacsonyabb részesedése miatt, másrészt mivel a vizsgálat nem tárt fel arra utaló körülményt, hogy a DDC képes lenne a versenyt torzítani a burkolókövek és más termékei kapcsolt értékesítésével.

VIII.

A DDC kötelezettségvállalása

- 89) A Tpv. 30. § (3) bekezdése szerint, ha az érintett piacon a versenynek az összefonódásból eredő jelentős mértékű csökkenése meghatározott előzetes vagy utólagos feltétel teljesülése – így különösen egyes vállalkozásrészek vagy egyes vagyontárgyak elidegenítése, valamely közvetett résztvevő felett gyakorolt irányítás megszüntetése – esetén vagy meghatározott magatartási szabályok betartása mellett kiküszöbölhető, és az e tekintetben érintett vállalkozások vállalják, hogy az összefonódást ilyen feltételek szerint megfelelően módosítják, illetve hogy az összefonódás végrehajtása esetén ennek megfelelő magatartást tanúsítanak, a Gazdasági Versenyhivatal az összefonódás megtiltása helyett határozatában kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, illetve az összefonódás végrehajtására előzetes vagy utólagos feltételt írhat elő. A (4) bekezdés alapján előzetes feltétel előírása esetén az összefonódás a feltétel teljesülésével válik végrehajthatóvá. Utólagos feltétel előírása esetén, ha a feltétel nem teljesül, az összefonódás hátrányos hatásainak kiküszöbölése, az összefonódást megelőzően fennálló versenyfeltételek helyreállítása érdekében a 31. § szerinti jogkövetkezményeket kell alkalmazni.
- 90) A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 3/2017. közleménye az összefonódások vizsgálatára irányuló eljárásban hozott nem megtiltó határozatokban feltételek és kötelezettségek előírásáról (a továbbiakban: 3/2017. közlemény) 40. pontja szerint „Amennyiben a versenyproblémát felvető összefonódás során a felek a bejelentésben nem tesznek vállalásokat, akkor az eljárás folyamán a lehető leghamarabb az ügyben eljáró vizsgáló, illetve – legkésőbb az előzetes álláspontban – az eljáró versenytanács jelzi, hogy az általa észlelt versenyproblémát feltétel vagy kötelezettség vállalásával orvosolhatónak látja-e, szükség esetén jelezve a vállalat lehetséges irányait is.”
- 91) A jelen esetben a bejelentett összefonódással kapcsolatos versenyproblémát a vizsgáló jelezte a DDC felé, amely a lefolytatott meghallgatásokon a vizsgáló által hivatkozottakat is figyelembe véve kötelezettséget vállalt arra, hogy:
- „a Tranzakció zárását követően hat hónapon belül (i) a TBG Frissbeton Kft.-ben meglévő 50%-os üzletrészt a Frissbeton Kft., mint potenciális vevő részére (üzemek: Pécs és Székesfehérvár), (ii) a TBG Interbeton Kft.-ben meglévő 100%-os üzletrészt a MOLNÁRBETON Kft., mint potenciális vevő részére (üzem: Siófok), (iii) a TBG Otolec Kft.-ben lévő 50%-os üzletrészt a TBG Otolec Kft., mint potenciális vevő részére (üzem: Kaposvár), (iv) a nagykanizsai betonüzemét a Zalaút Beton Kft., mint potenciális vevő részére, valamint (v) a kecskeméti betonüzemét az Akker Plus Kft., mint potenciális vevő részére értékesíti”;
 - a „Siófokon a DDC tulajdonában [maradó] [...] ingatlan vonatkozásában a társaság [TBG Interbeton Kft.] és a DDC között jelenleg is fennálló bérleti szerződést öt évig változatlan tartalommal fenntartja, a bérleti díjat csak inflációkövető mértékben módosítja és az öt év folyamán felmondással csak a bérleti szerződésszegése esetén él”;

- c) „minden ésszerű intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a leválasztandó üzemek a leválasztásig terjedő időben a Versenyhivatal határozatának meghozatalakor meglévő gazdasági életképességét (állagát, eszközeit, munkavállalóit, ügyfeleit stb.) megőrizték, valamint arra, hogy azok versenyképességét a leválasztás tényleges időpontjáig nem rontja le [...], [és a Gazdasági] Versenyhivatal által kijelölt személlyel, mint ellenőrző biztossal szerződésre lép a fenti [...] vállalás teljesítésének ellenőrzése érdekében”;
- d) a „megkötendő szerződésben vagy azzal összefüggésben a[z a]) pont alatt megjelölt potenciális vevőkkel a DDC nem köt kizárólagos cementbeszállítási megállapodást [...], amely kifejezetten arra kötelezi a vevőt, hogy kizárólag a DDC-től vásároljon cementet, ugyanakkor nem érinti azt a lehetőségét a vevőnek vagy a leválasztott társaságnak, hogy teljes cement szükségletét a DDC-től szerezze be, vagy hogy rendszeresen megújuló cementszállítási szerződést kössön a DDC-vel, és azt sem, hogy a DDC a cementszállításokra különböző árkedvezményekben részesítse vevőit”;
- e) az a) „pont alatt megjelölt potenciális vevőkkel a DDC a leválasztás kapcsán megkötendő szerződésben vagy azzal összefüggésben nem köt a versenyt kizáró (versenyt tiltó, non-compete) megállapodást”.
- 92) A DDC ugyanakkor jelezte, hogy nem mindenben ért egyet a vizsgálóknak – az eljáró versenytanács által a VII. részben kifejtett megközelítésével tartalmilag egyező – versenyjogi álláspontjával. Vállalásaikat így elsősorban az eljárás mielőbbi lezárása érdekében tették meg. Mindennek némileg ellentmond, hogy az ügyfelek saját, belső, előzetes elemzése [ÜZLETI TITOK] a magyar versenyfelügyeleti eljárás kapcsán.
- 93) A DDC a versenytanács előzetes álláspontjára¹⁴ (amely a DDC által tett fenti vállalások kisebb módosítások melletti előírását irányozta elő) úgy nyilatkozott¹⁵, hogy elfogadja az előzetes álláspont rendelkező részének 2. pontjában felsorolt utólagos feltételeket és a 3-5. pontban foglalt módosított kötelezettségeket és vállalja azok teljesítését, illetve azokkal kapcsolatosan csak néhány pontosító és kiegészítő észrevételt tett, amelyeket az eljáró versenytanács a vállalások végleges szövegének kialakítása során figyelembe is vett (lásd a határozat IX. fejezetét).

IX.

Az előírt kötelezettségek

- 94) A 3/2017. közlemény 12. pontja értelmében „a feltételek és kötelezettségek előírásának célja az összefonódás következtében fellépő versenyproblémák kiküszöbölése úgy, hogy az összefonódással járó előnyökről csak olyan mértékben legyen szükséges lemondani, amennyire a hatásos verseny fenntartásához feltétlen szükséges.” A fenti közlemény 13. pontja pedig azt rögzíti, hogy „a feltételeknek és a kötelezettségeknek pontosnak, egyértelműen meghatározottnak és ellentmondásmentesnek, valamint ellenőrizhetőnek kell lenniük a későbbi értelmezéssel kapcsolatos viták elkerülése érdekében.”
- 95) Vállalkozás vagy vállalkozásrész értékesítésére (leválasztásra) vonatkozó feltétel vagy kötelezettség előírása esetén a 3/2017. közlemény 33. pontja szerint „[a]hhoz, hogy a leválasztott egység az új tulajdonosa által működtetve is azonnal érdemben tudjon versenyezni a piacon, általában arra van szükség, hogy a leválasztás tárgya egy önálló, önmagában is működőképes gazdasági egység legyen.” A 34. pont szerint „[a] leválasztás

¹⁴ VJ/37-9/2017 sz. irat

¹⁵ VJ/37-11/2017. sz. irat

sikeressége szempontjából döntő jelentőségű, hogy a leválasztott egység olyan vevőhöz kerüljön, amely képes és hajlandó érdemi versenyt támasztani az adott piacon. A leválasztott egység vevőjének képesnek kell lennie a versenyprobléma megoldására. Ennek érdekében a vevőnek az összefonódás résztvevőitől függetlennek, valamint az iparágban való tartós működésre alkalmasnak és készítettnek kell lennie. Ez utóbbi megítélése során mind az iparági tapasztalat, mind a vállalkozás gazdasági háttere, tőkeereje fontos szempont.”

Piaci teszt

- 96) A 3/2017. közlemény 41. pontja szerint „a vállalások értékelése és a feltételek, illetve kötelezettségek kialakítása során a GVH döntését a legteljesebb körű információk alapján igyekszik meghozni. Ennek érdekében a GVH az érintett piaci szereplők véleményét kikérve tesztelheti a feltétel, illetve kötelezettség alkalmasságát és végrehajthatóságát.”
- 97) A vizsgálat a nagykanizsai és siófoki földrajzi terület esetében alkalmazott részletes piaci tesztet, melynek során az adott földrajzi területen jelen lévő versenytársaktól és főbb RMX vásárlóktól kért információkat arra nézve, hogy az üzemek DDC által megjelölt potenciális vevőit, azok - ismereteik szerinti - szakmai tapasztalata, pénzügyi háttere, helyismerete alkalmassá teszi-e arra, hogy a DDC helyébe lépve az adott földrajzi piacon a verseny jelenlegi szintje ne csökkenjen jelentősen. A vizsgálat során Székesfehérvár, Pécs és Kaposvár esetében nem került sor piaci tesztre, mert ezeken a településeken az RMX üzemnek a DDC melletti másik közös irányítója lenne a jelenleg közös irányítás alatt álló üzem egyedüli irányítója (Pécs és Székesfehérvár esetében a Frissbeton Kft., Kaposváron a TBG Otolec Kft.), így alkalmasságuk az üzem változatlan továbbműködtetésére nem kérdőjelezhető meg. Kecskemét esetében pedig csak az RMX üzem potenciális vevője került megkeresésre, figyelemmel arra, hogy a potenciális vevő Akker Plus Kft. jelenleg nem végez RMX gyártási tevékenységet, így az RMX gyártó versenytársak és az RMX vevők sem rendelkezhetnek róla megalapozott információkkal.
- 98) A piaci teszt során kizárólag a nagykanizsai üzem potenciális vevője, a Zalaút-Beton Ipari-Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: Zalaút) esetében merült fel aggály egy versenytárs részéről, az ismeretei szerint gyenge pénzügyi háttere miatt. Az előzőekre is tekintettel azonban a DDC úgy nyilatkozott, hogy a nagykanizsai DDC üzem [ÜZLETI TITOK].
- 99) Kecskemét esetében az Akker Plus Kft. úgy nyilatkozott, hogy jelenleg ugyan nem szereplője az RMX piacnak, azonban építőanyag kereskedőként üzleti kapcsolatban áll a DDC RMX vásárlóival, továbbá át kívánja venni a DDC jelenlegi munkavállalóit. Ezért – stabil pénzügyi helyzetét is figyelembe véve – alkalmasnak tartja magát a kecskeméti RMX üzem megfelelő szintű tovább-üzemeltetésére.

A leválasztásra vonatkozó és az ahhoz kapcsolódó vállalások értékelése

- 100) A DDC vállalása szerint a leválasztások mindazokra az RMX üzemekre kiterjednek (és csak azokra), amelyek olyan földrajzi piacon vannak, ahol a VII. részben írtak alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint az összefonódás a verseny jelentős mértékű csökkenésével járna. Ezért az eljáró versenytanács álláspontja szerint a vállalt leválasztások szükségesek ahhoz, hogy az összefonódás ne járjon olyan versenyproblémával, ami annak megtiltásához vezetne.
- 101) Ahhoz azonban, hogy a leválasztások elégségesek is legyenek a versenyprobléma kiváltásához, a 3/2017. közlemény fentebb hivatkozott 33. és 34. pontja alapján a leválasztásra kerülő üzem működőképessége valamint az egyes vevők alkalmassága is szükséges.

Az üzemek működőképessége

- 102) A vizsgálat során nem merült fel olyan körülmény, ami a DDC által leválasztani vállalt RMX üzemek jövőbeni működőképességét megkérdőjelezné. Az üzemek potenciális vevőinek egyike sem fogalmazott meg aggályt ezzel kapcsolatosan.
- 103) Ahhoz, hogy az RMX üzemek jelenleg meglévő működőképessége azoknak a vevők által történő megvásárlásáig fennmaradjon, az eljáró versenytanács szükségesnek és elégségesnek is ítélte a DDC által az annak megőrzésére irányulóan tett kötelezettségvállalást és azt, hogy ennek ellenőrzésére szerződést köt az eljáró versenytanács által kijelölt ellenőrző biztossal [lásd 91) b) pont].
- 104) A siófoki RMX üzem esetében ugyan korlátozhatná a jövőbeli működőképességet az a körülmény, hogy az üzemnek helyet adó ingatlan a DDC Csoport tulajdonában marad. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint azonban az ebből adódó esetleges versenyproblémát enyhítheti, hogy a DDC öt éves időszakra (amely az eljáró versenytanács szerint elegendő hosszúságú a fúziós eljárások előrettekintő hatásvizsgálatának jellemző 3-5 éves időtávjához képest) az ingatlan bérletével kapcsolatos szerződés fenntartását vállalta azzal, hogy „a bérleti díjat legfeljebb inflációkövető mértékben változtatja” [lásd 91) c) pont]. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ez szükséges a siófoki RMX üzem jövőbeli működőképességéhez. Az eljáró versenytanács ugyanakkor ezt a kötelezettséget az egyértelműség és ellenőrizhetőség érdekében „a bérleti díjat minden évben legfeljebb a KSH által publikált előző évi fogyasztói árindex mértékében változtatja” formában írta elő, amely kiegészítést a DDC az előzetes álláspontra tett nyilatkozatában¹⁶ a KSH által közzétett adat megnevezésének pontosítása mellett elfogadta (vállalva annak ilyen formában való teljesítését is). Az eljáró versenytanács a leválasztás – ingatlan DDC-nél maradása miatti – részlegessége miatt azonosítható többletkockázatai miatt szükségesnek tartotta továbbá a DDC által eredetileg vállaltak kiegészítését oly módon, hogy a Duna-Dráva Cement Kft. az ingatlanra öt éves időtartamra opciós vételi jogot is biztosítson a TBG Interbeton Kft. részére, amely kiegészítést a DDC az előzetes álláspontra tett nyilatkozatában szintén elfogadott, annak teljesítését is vállalva. Az eljáró versenytanács szerint így az adott üzemet megszerző vevőnek lehetősége (de nem kötelezettsége) lesz az adott ingatlan megszerzésére és ezáltal a működésének 5 éven túli biztosítására is. Ettől erősebb beavatkozást (pl. az ingatlan értékesítésének előírását a leválasztási időszakon belül) azonban az eljáró versenytanács nem látott szükségesnek, figyelembe véve azt az előnyt, hogy a siófoki üzemet megszerző vállalkozás részére a belépés a bérleti konstrukcióval alacsonyabb költség mellett valósítható meg. Emellett a bérlő egyrészt az üzemeltetés tapasztalatai alapján készülhet az öt éves időszak lejártára, és amennyiben továbbra is a piacon kíván maradni, kezdeményezheti a bérleti jogviszony folytatását, vagy az előít opciós joggal élve az ingatlan megvételét. A vevő bérleti jogviszonya kapcsán az eljáró versenytanács mérlegelte azt is, hogy a bérlő (az adott ingatlanon nagy értékű eszközzel bíró, tartós bérlőként) rendelkezik bizonyos szabályozás általi védettséggel¹⁷ is (a DDC mint az ingatlan bérbeadója relatív erőfölényes helyzetben lehet vele szemben, amellyel való visszaélés a Tptv. 21. §-ába ütközhet). Megjegyzi továbbá az eljáró versenytanács, hogy az öt éves bérletet követően, ha a DDC visszavenné az adott üzemet, akkor az így megvalósuló összefonódást a Gazdasági Versenyhivatal valószínűleg a Tptv. 24. §-a (4) bekezdése alapján vizsgálhatná.
- 105) Az eljáró versenytanács az üzemek működőképességének biztosítása érdekében jelen esetben elegendőnek tartotta az ellenőrző biztos kijelölését a határozathoz csatolt megbízási szerződésben szabályozott keretek között, mivel a potenciális vevők vételi

¹⁶ VJ/37-11/2017. sz. irat

¹⁷ Lásd 3/2017 közlemény 25. pontját

szándéknyilatkozataira is tekintettel nem merült fel arra utaló körülmény, hogy pl. az értékesítési folyamat irányítása, a vevők felkutatása, vagy az irányítás DDC-től való átmeneti átvétele is szükséges lenne. A DDC a megbízási szerződés előzetes álláspont által módosított szövegét is elfogadta, és annak teljesítését is vállalta, azzal az észrevétellel, hogy az ellenőrző biztosnak a nyitó állapotjelentés elkészítésére 15 nap helyett 30 nap álljon rendelkezésre, mivel a hat, különböző régióban található üzem felmérésére a 15 nap nem elegendő. Az eljáró versenytanács ezt a módosítási javaslatot az előterjesztett indokok alapján elfogadta, így a határozat mellékletében rögzített szerződés mintában a 30 napos határidőt írta elő a nyitó állapotjelentés elkészítésére.

- 106) A DDC ellenőrző biztosnak két személyt javasolt, ezek közül az eljáró versenytanács Asztalos Istvánt jelölte ki, aki okleveles építészmérnök, építőipari szakmérnök és szerkezetépítő betontechnológiai szakmérnök. A betoniparban több évtizedes tapasztalattal rendelkezik, a Magyar Cement-, Beton és Mészipari Szövetség ügyvezetője, majd elnökségi tagja és mind a mai napig irodavezetője. Versenyjogsértéssel csak az iparági szövetségen keresztül hozható összefüggésbe, amely Magyar Betonszövetség „v.a.” eljárás alá vontként szerepelt a VJ/29/2011. sz. kartell eljárásban. Ez az eljárás azonban azelőtt zajlott, mielőtt Asztalos István a Magyar Cement-, Beton- és Mészipari Szövetség ügyvezetője (2014-2015), vagy elnökségi tagja (2015-től) lett volna.
- 107) A kijelölt ellenőrző biztos esetében az eljáró versenytanács egyrészt nem látta megkérdőjelezhetőnek az ügyfelektől való függetlenségét, másrészt szakmai tapasztalataira és az iparág működésére való rálátására tekintettel alkalmasnak is találta a feladat elvégzésére.

A vevők alkalmassága

- 108) A leválasztott RMX üzem vevőjének alkalmassága szempontjából két lényeges körülmény vizsgálendő. Egyrészt a vevőnek a DDC-től való függetlensége, másrészt az, hogy képes legyen az üzemnek a tartós működtetésére.
- 109) A vevőknek a DDC-től való függetlensége az eljárás során minden kétséget kizáróan megállapítható volt.
- 110) Az üzem tartós működtetési képességének hiánya csak a nagykanizsai DDC üzemet megvásárolni szándékozó Zalaút és a kecskeméti RMX üzem potenciális vásárlója, az Akker Plus Kft. esetében merült fel. A Zalaút esetében annak pénzügyi alkalmasságát kérdőjelezte meg egy versenytárs. Az eljáró versenytanács azonban – mindenekelőtt arra tekintettel, hogy a DDC [ÜZLETI TITOK] – nem látott okot a Zalaút alkalmasságának megkérdőjelezésére, mivel egyrészt saját tőkéje és pénzeszközei a társaság méretéhez képest jelentősek, másrészt a társaság volt a betonüzem DDC előtti tulajdonosa és működtetője, és a Nagykanizsa környéki betonpiacot mixer fuvarozási tevékenységén keresztül is kellőképpen ismeri. Az Akker Plus Kft. alkalmasságát erős pénzügyi háttéré ellenére az kérdőjelezheti meg, hogy nem szereplője az RMX piacnak. Az eljáró versenytanács azonban mérlegelve azt, hogy építőanyag kereskedőként kapcsolatban áll a DDC jelenlegi RMX vevőivel, továbbá, hogy átvenni tervezi a DDC munkavállalóit, az Akker Plus Kft.-t is alkalmas vevőnek minősítette.
- 111) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a leválasztások keretében megvalósuló tranzakciók esetlegesen a Tpv. 24. § (1) bekezdése szerint bejelentéskötelesek lehetnek, amely körülményre a feleknek a leválasztási határidő betartása kapcsán figyelemmel kell lennie. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint, mivel valamennyi leválasztást megvalósító tranzakcióra azért kerül sor, mert a jelen eljárás tárgyát képező összefonódás vonatkozásában az adott érintett piacokon ezek által a verseny jelentős csökkenése elkerülhető, ezért ezen leválasztást megvalósító tranzakciók kapcsán a Tpv. 24. § (4) bekezdése szerinti – a verseny jelentős csökkenésének esélyét feltételező – bejelentés szükségessége valószínűleg nem merül fel, figyelembe véve a hat hónapos leválasztási időszak viszonylagos rövidegét is.

A leválasztáshoz kapcsolódó kötelezések formái

- 112) Miként azt a 3/2017. közlemény 20. pontja is rögzíti a „Tpv. 30. § (3) bekezdése egyértelműen meghatározza, hogy az előzőek biztosítása érdekében mely típusú előírások ölthetik feltétel, és melyek kötelezettség formáját: a piaci struktúrát érintő intézkedések csak feltétel, az érintett vállalkozások magatartására vonatkozó intézkedések pedig kizárólag kötelezettség formájában írhatók elő.” A 22. pont értelmében “[...] előzetes feltételt akkor alkalmaz a GVH, amikor kétségek merülnek fel a feltétel megvalósulásával kapcsolatban. Ilyen esetben ugyanis indokolt meggyőződni a feltétel megvalósíthatóságáról annak árán is, hogy az összefonódásból fakadó előnyök csak később realizálhatók. Amennyiben ilyen kétségek nem merülnek fel, akkor a GVH utólagos feltételt fogad el.”
- 113) A DDC által a jelen esetben vállalt leválasztás a strukturális beavatkozás tipikus esete, ezért az eljáró versenytanács azt feltétel formájában írta elő. Figyelemmel arra, hogy a vevők mindegyike szándéknyilatkozattal erősítette meg vásárlási szándékát, az eljáró versenytanács úgy ítélte meg, hogy a feltétel teljesülése tekintetében nem merül fel kétely, ezért nem lát akadályt annak utólagos feltételként történő előírása előtt. Az eljáró versenytanács elfogadhatónak ítéli a feltétel teljesítésének a DDC által vállalttal egyező 6 hónapos időtartamát is.
- 114) A 3/2017. közlemény 28. pontja szerint „[a] feltétel és kötelezettség valamely ügyben nemcsak külön-külön alkalmazható, hanem együttesen is. Az ügy sajátosságaira való tekintettel a GVH egy komplex, strukturális feltételt és magatartási kötelezettséget, valamint az ezek biztosítását szolgáló információ szolgáltatási előírást is tartalmazó intézkedés csomag megvalósításához is kötheti az összefonódás végrehajthatóságát.”
- 115) A jelen esetben a DDC-nek a leválasztáshoz kapcsolódó vállalásait (a leválasztásra kerülő üzemek működőképességének a fenntartása, és ahhoz kapcsolódóan az ellenőrző biztossal történő szerződéskötés, valamint a siófoki üzemnek helyt adó ingatlan szerződésének változatlan feltételekkel való fenntartása) és a siófoki üzemnek helyt adó ingatlanra vonatkozó opciós jog biztosítását az eljáró versenytanács kötelezettség formában írta elő.

A DDC egyéb vállalásai

- 116) Az eljáró versenytanács szükségtelennek tartotta annak kötelezettségként történő előírását, hogy a DDC a leválasztott üzemek potenciális vevőivel nem köt kizárólagos cementbeszállítási megállapodást [lásd 91) d) pont]. Egy ilyen megállapodás ugyanis, figyelemmel arra, hogy a DDC érintett piaci részesedése a cement tekintetében érezhető mértékben meghaladja a vertikális megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alóli mentesítéséről szóló 205/2011 (X.7.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerinti, a mentesség elengedhetetlen feltételét képező 30 százalékos mértéket, kötelezettség előírása nélkül is a Tpv. rendelkezéseibe (11. §) ütközhet. Ezt támogatja a 3/2017 közlemény 25. pontja is, amely rögzíti, hogy „(a)nnak eldöntésénél, hogy szükséges-e kötelezettséget előírni, kivételes esetekben a GVH figyelembe veheti a szabályozásból, különösen a versenyszabályozásból eredő kötelezettségeket (pl. a Tpv. 21. § szerinti gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmát) is. Ezen kötelezettségek (tilalmak) ugyanis egyrészt a megfelelni akaró vállalkozások esetében különösen is alkalmasak lehetnek az esetleges jövőbeni és átmeneti versenyellenes magatartásoktól való tartózkodásra, másrészt megadják a GVH számára a beavatkozás lehetőségét”.
- 117) Az előzőekkel szemben az eljáró versenytanács kötelezettségként írta elő a DDC-nek azt a vállalását, hogy a leválasztásra kerülő üzemeket megvásárló vállalkozásokkal nem köt versenyt tiltó megállapodásokat [lásd 91) e) pont]. Az eladókra vonatkozó versenyt tiltó

megállapodásokra ugyanis – amennyiben azok a tranzakció tárgyát képező vállalkozás(rész) által végzett tevékenységekhez igazodnak, a Versenytanács gyakorlata¹⁸ szerint főszabályként 3 évig – a Tpvt. 30. § (7) bekezdése alapján nem kell alkalmazni a Tpvt. 11. §-át, vagyis azok jogszerűnek minősülhetnek. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint azonban alapvetően kérdőjelezné meg a vállalatok hatásosságát és a leválasztott egységek működőképességét, ha az érintett piacokra vonatkozóan a DDC és a vevők között létrejövő szerződések bármilyen – akár a Tpvt. 30. § (7) bekezdése alapján egyébként elfogadható – versenytalimat rögzítenének.

A kötelezettségek ellenőrizhetősége

- 118) Az előírt utólagos feltétel teljesülését, illetve a kötelezettségek teljesítését a Gazdasági Versenyhivatal a Tpvt. 77. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi.
- 119) Az eljáró versenytanács a jelen esetben – figyelemmel az előírtak egyértelműségére is – szükségtelennek tartotta a DDC részére külön információ szolgáltatására irányuló kötelezettséget előírni (lásd 3/2017. közlemény 27. pont) az utólagos feltételre, és a határozat rendelkező részének 4. és 5. pontja szerinti kötelezettségek teljesítésére vonatkozóan. A határozat 3. pontja szerinti kötelezettség folyamatos ellenőrzését pedig az biztosítja, hogy a DDC és az ellenőrző biztos között megkötendő Megbízási Szerződés III. fejezete értelmében az utólagos feltétel teljesüléséig az ellenőrző biztos írásos jelentéseket készít a Gazdasági Versenyhivatal részére a kötelezettség teljesítésével kapcsolatosan: a leválasztási időszak kezdetén a leválasztások tárgyát képező gyáregységekről nyitó állapotjelentést, majd havonta köztes jelentéseket és végül záró állapotjelentést készít (illetve ezek mellett, a Gazdasági Versenyhivatal kérésére pótlólagos információkat is szolgáltat).

X.

Eljárási kérdések

- 120) A Tpvt. 95/E. § (1) bekezdése szerint a törvénynek a 2016. évi CLXI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit az e rendelkezések hatálybalépését követően létrejött összefonódásokra vonatkozóan kell alkalmazni. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a jelen eljárás tárgyát képező tranzakció 2017. április 10-én jött létre. Az eladó ekkor állt el a 2015. november 2-i Alap Tranzakciónak a Cemex Horvátország eladására vonatkozó részétől. A Bizottság M.7878. számú eljárásban hozott döntése miatt az Alap Tranzakciónak sem a horvátországi része, sem a magyar piacra vonatkozó, Gazdasági Versenyhivatalhoz áttett része nem volt végrehajtható, a horvát részre vonatkozó tiltás és a tranzakció egységessége („single transaction” minősítése) miatt. A Bizottság a tiltást és a horvát részre vonatkozó elállást követően új bejelentésként befogadta, majd a Gazdasági Versenyhivatalhoz áttette az immár csak a magyar piacot érintő tranzakciót, amely szintén amellest szól, hogy az elállással együtt értelmezett, a Readymix megszerzésére szorító akaratgyezség egy új tranzakciónak tekintendő, amelyet a létrejöttkor (2017. április 10-én) hatályos Tpvt. szerint kellett értékelni.
- 121) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpvt. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 122) Az eljáró versenytanács a határozat meghozatala előtt a Tpvt. 73. § (1) bekezdésének megfelelően megküldte az ügyfelek részére az előzetes álláspontját, egyidejűleg

¹⁸ Lásd 1/2017. közlemény 209. pont.

nyilatkozattételre hívta fel az ügyfeleket arról, hogy kérik-e a 74. § szerinti tárgyalás tartását. Az ügyfelek nem kérték tárgyalás tartását és azt az eljáró versenytanács sem tartotta szükségesnek.

- 123) A Tpvt. 63. § (2) bekezdésének d) pontja szerint a 70. § (1b) bekezdés a) pontja alapján indult eljárásban az eljárást befejező döntést az összefonódás-bejelentés beérkezésétől számított négy hónapon belül kell meghozni és gondoskodni annak közléséről. Jelen esetben az összefonódás-bejelentés beérkezése 2017. július 13. Tekintettel arra, hogy az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának az ügyfél részére való megküldésétől az ügyfél nyilatkozatának megtételéig, de legfeljebb a nyilatkozattételre biztosított határidő lejártáig terjedő idő (a jelen eljárásban: 10 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele, az ügyintézési határidő 2017. november 23-án jár le.
- 124) A bejelentő a Tpvt. 62. § (1) a) pontja szerinti tizenötmillió forintos igazgatási szolgáltatási díjat 2017. július 20-án lerőttá.
- 125) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2017. október 3.

Dudra Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke,
versenytanácsstagként eljárva

Váczi Nóra s.k.
versenytanácsstag

Melléklet: Az ellenőrző biztossal kötendő Megbízási Szerződés mintája

MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS

Amely létrejött egyrészről a

- (1) **Duna-Dráva Cement Kft.** (székhely: 2600 Vác, Kőhidpart dűlő 2.; cégjegyzékszám: 13-09-060842; a továbbiakban **“DDC”**),

valamint másrésről

- (2) [•], (székhely/lakcím: [•], a továbbiakban: az **„Ellenőrző Biztos”**, a DDC és az Ellenőrző Biztos együttesen a továbbiakban: a **„Szerződő Felek”**)

között az alábbi feltételek szerint:

Előzmények:

- (A) A DDC a VJ-37/2017 számon a Readymix Hungária Kft. feletti irányításszerzésével (a továbbiakban: a **„Tranzakció”**) kapcsolatosan lefolytatott versenyfelügyeleti eljárásban a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: a **„GVH”**) felé kötelezettséget vállalt arra, hogy a Tranzakció zárását követően hat hónapon belül (a továbbiakban: a **„Leválasztási Időszak”**) a (i) a TBG Frissbeton Kft.-ben meglévő 50%-os üzletrészét a Frissbeton Kft. részére, (ii) TBG Interbeton Kft.-ben meglévő 100%-os üzletrészét a MOLNÁRBETON Kft. részére, (iii) a TBG Otolecz Kft.-ben lévő 50%-os üzletrészét a TBG Otolecz Kft. részére, (iv) a nagykanizsai betonüzemét a Zalaút Beton Kft. részére, valamint (v) a kecskeméti betonüzemét az Akker Plus Kft. részére (a továbbiakban együttesen: **„Vevők”**) értékesíti (az (i) – (v) kötelezettségek együttesen: a **„Leválasztási Kötelezettségek”**, a Leválasztási Kötelezettségekkel érintett üzletrészek és eszközök együttesen: a **„Leválasztandó Egységek”**).
- (B) A GVH VJ-37/2017/[•] számú határozatában (a továbbiakban: a **„GVH Határozat”**) azzal az utólagos feltétellel engedélyezte a Tranzakcióval megvalósuló irányításszerzést, hogy a DDC a Leválasztási Időszakon belül teljesíti a Leválasztási Kötelezettségeket,
- (C) A GVH a Leválasztási Kötelezettségek teljesítése érdekében arra kötelezte a DDC-t, hogy lépjen szerződéses kapcsolatba a GVH Határozatban jóváhagyott Ellenőrző Biztossal, aki felügyeli, hogy a DDC a Leválasztandó Egységeknek a GVH Határozat meghozatalának időpontjában meglévő életképességét (állagát, eszközét, munkavállalóit, ügyfeleit) megőrizze, azok versenyképességét a leválasztásig nem veszélyezteti,
- (D) A DDC a fenti kötelezettség teljesítése érdekében a jelen megbízási szerződést (a továbbiakban: a **„Szerződés”**) köti az Ellenőrző Biztossal.

I. A megbízási jogviszony tárgya

- 1.1 A DDC megbízza az Ellenőrző Biztost, hogy a jelen Szerződés rendelkezései szerint kísérelje figyelemmel, és rendszeresen tájékoztassa arról a GVH-t, hogy a DDC a jelen Szerződés szerint a Leválasztandó Egységeknek fenntartja a GVH Határozat meghozatalának időpontjában meglévő életképességét és azok versenyképességét.
- 1.2 Az Ellenőrző Biztos a jelen Szerződés aláírásával a fenti megbízást elfogadja. Az Ellenőrző Biztos köteles a jelen Szerződés teljesítése során személyesen eljárni, és azt a legjobb szakmai tudása szerint teljesíteni.
- 1.3 Az Ellenőrző Biztos a jelen Szerződés teljesítése során önállóan, de a GVH javára jár el. A jelen Szerződés teljesítése érdekében a GVH indokolt esetben ésszerű utasításokat adhat az Ellenőrző Biztosnak a jelen Szerződés tartama alatt. A DDC nem jogosult az Ellenőrző Biztos részére a jelen Szerződés tartama alatt utasításokat adni.

II. Az Ellenőrző Biztos feladatai

- 2.1 Az Ellenőrző Biztos ellenőrzi és felügyeli, hogy a Leválasztási Időszak alatt
- (a) a DDC a szokásos üzleti tevékenységnek megfelelően fenntartja a Leválasztandó Egységek gazdasági élet- és versenyképességét, azok értékesítésre alkalmas állapotát,
 - (b) a DDC a lehetőségekhez képest ésszerű keretek között elkerüli a Leválasztandó Egységek értékének csökkenését és versenyhelyzetük romlását,
 - (c) a DDC nem valósít meg olyan intézkedést, amely a Leválasztandó Egységek értékére, versenyképességére és gazdasági tevékenységére lényeges hátrányos következménnyel jár, vagy amely megváltoztatja azok gazdasági tevékenységét, üzleti kilátásait vagy üzleti potenciálját,
 - (d) a DDC megfelelő mértékű finanszírozást biztosít a Leválasztandó Egységek részére annak érdekében, hogy azok a leválasztásig zökkenőmentesen folytathassák üzleti és gazdasági tevékenységüket,
 - (e) a DDC minden ésszerűen elvárható intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a Leválasztandó Egységek munkavállalói és vezető tisztségviselői fenntartsák munka illetve megbízási jogviszonyukat,
 - (f) a Leválasztandó Egységek munkavállalóit és vezető tisztségviselőit a DDC nem vonja be a visszamaradó eszközeivel folytatandó gazdasági tevékenységébe (beleértve ezen személyek DDC vagy bármely más, a DDC vállalkozás csoportjába tartozó vállalkozás felé fennálló esetleges jelentési és beszámolási kötelezettségeinek a megszüntetését is) és *vice versa*,
 - (g) minden olyan információt, amely alapján a Leválasztandó Egységek jövőbeni piaci magatartására következtetéseket lehet levonni, valamint a Leválasztandó Egységekre vonatkozóan a Tranzakció zárását megelőzően megszerzett ilyen információt a DDC vagy bármely más, a DDC vállalkozás csoportjába tartozó vállalkozás megsemmisíti, és *vice versa*.

2.2 Az Ellenőrző Biztos jogköre a fenti ellenőrzési tevékenységre korlátozott, ezen a körön kívül eső tevékenységre vagy magatartásra (így például döntéshozatalra, intézkedésre, utasításadásra, a leválasztással kapcsolatos tevékenységre) nem jogosult.

III. Jelentés a GVH részére

- 3.1 A Leválasztási Időszak alatt az Ellenőrző Biztos minden hónap 15. napjáig (vagy a GVH-val előzetesen egyeztetett más időszakban) a GVH részére írásos jelentést (a továbbiakban: a „**Jelentés**”) készít, amelynek a Vevőkre vonatkozó, vagy tőlük származó bizalmas adatokat nem tartalmazó változatát a DDC-nek is eljuttatja. A Jelentésben az Ellenőrző Biztos a kötelezettségei teljesítéséről valamint a DDC jelen Szerződés szerint felügyelt és ellenőrzött intézkedéseiről tájékoztatja a GVH-t.
- 3.2 A Leválasztási Időszak kezdetén az Ellenőrző Biztos 30 napon belül külön állapotjelentést („**Nyitó Állapotjelentés**”) készít a Leválasztandó Egységek aktuális állapotáról a későbbi Jelentések pontjai mentén (3.3. pont). A Nyitó Állapotjelentést az Ellenőrző Biztos mellett a DDC és – a részükre értékesítendő Leválasztandó Egység(ek) tekintetében – a Vevők is aláírják, és az Ellenőrző Biztos eljuttatja a GVH-hoz.
- 3.3 A Jelentésnek minimálisan tartalmaznia kell a következőket:
- (a) a Leválasztandó Egységek üzleti és pénzügyi mutatói, azok változása az adott Jelentéssel érintett időszakban, összehasonlítva az előző időkzakkal vagy első alkalommal a Nyitó Állapotjelentésben rögzített helyzettel,
 - (b) bármilyen tényező, amely hátrányos hatással lehet az Ellenőrző Biztos jelen Szerződés szerinti kötelezettségei, illetve a DDC Leválasztási Kötelezettségei teljesítésére,
 - (c) a Leválasztandó Egységek gazdasági élet- és versenyképességének alakulása, ezek változása az adott Jelentéssel érintett időszakban.
- 3.4 A Leválasztási Időszak végén, illetve valamely Leválasztandó Egység megfelelő Vevő birtokába kerülésekor az Ellenőrző Biztos 15 napon belül külön állapotjelentést („**Záró Állapotjelentés**”) készít a Leválasztandó Egység(ek) aktuális állapotáról a Jelentések pontjai mentén. A Záró Állapotjelentést az Ellenőrző Biztos mellett a DDC és – a részükre értékesített Leválasztandó Egység(ek) tekintetében – a Vevők is aláírják, és az Ellenőrző Biztos eljuttatja a GVH-hoz.
- 3.5 A GVH a Jelentések, a Nyitó Állapotjelentés és a Záró Állapotjelentés kiegészítését, illetve a Jelentéseken kívül pótlólagos információ nyújtását kérheti az Ellenőrző Biztostól, amit az Ellenőrző Biztos 15 napon belül köteles teljesíteni. Ezen határidő elmulasztásának következménye a megbízási díjának napi 10%-kal való csökkentését eredményezi, amely nem érinti a kötelezettségei teljesítését.

IV. A DDC kötelezettségei

- 4.1 A DDC köteles az Ellenőrző Biztossal együttműködni, és részére minden olyan tájékoztatást és információt biztosítani, amely az Ellenőrző Biztosnak a jelen Szerződésben vállalt kötelezettségei teljesítéséhez ésszerűen szükséges. A DDC ennek keretében biztosítja, hogy az Ellenőrző Biztos a szerződéses kötelezettségei teljesítéséhez ésszerűen szükséges mértékben hozzáférjen a Leválasztandó Egységekre vonatkozó adatokhoz, könyvekhez, dokumentumokhoz, a Leválasztandó Egységek vezető tisztségviselőihez és más munkavállalóihoz, eszközeihez és ingatlanjaihoz.

V. Függetlenség, összeférhetetlenség

- 5.1 Az Ellenőrző Biztos kijelenti, hogy a jelen Szerződés aláírása időpontjában
- (a) független a DDC-től, a Readymix Hungária Kft-től, és ezek vállalkozáscsoportjaitól (ide nem értve a Leválasztandó Egységeket, mindezek együttesen a továbbiakban: az „**Érintett Vállalkozások**”),
 - (b) független a Leválasztandó Egységektől,
 - (c) nem áll a Leválasztandó Egységekkel vagy az Érintett Vállalkozásokkal semmilyen szerződéses kapcsolatban vagy munkaviszonyban, valamint
 - (d) nem áll fenn olyan összeférhetetlenségi ok a Leválasztandó Egységek vagy az Érintett Vállalkozások vonatkozásában, amely miatt nem várható el, hogy a jelen szerződésben vállalt kötelezettségeit részrehajlás nélkül teljesítse.
- 5.2 Az Ellenőrző Biztos kötelezettséget vállal arra, hogy a jelen Szerződés tartama alatt ezen függetlenségét fenntartja, beleértve ebbe, hogy a Szerződés tartama alatt
- (a) nem köt munkaszerződést és olyan szerződést a Leválasztandó Egységekkel vagy az Érintett Vállalkozásokkal, amely megkérdőjelezné a függetlenségét vagy összeférhetetlenséget eredményezne a jelen Szerződés teljesítése kontextusában,
 - (b) nem fogad el vezető tisztségviselői pozíciót a Leválasztandó Egységek vagy az Érintett Vállalkozások bármelyikében.
- 5.3 Amennyiben a jelen Szerződés tartama alatt az Ellenőrző Biztos tudomására jutna, hogy bármely okból mégis olyan ok állna fenn, amely összeférhetetlennek minősülne a jelen Szerződés teljesítésével vagy megkérdőjelezné a Leválasztandó Egységektől vagy az Érintett Vállalkozásoktól fennálló függetlenségét, kötelezettséget vállal arra, hogy ezt az okot haladéktalanul jelzi a DDC és a GVH felé, és az összeférhetetlenséget megszünteti. Amennyiben ezen összeférhetetlenségi okot az Ellenőrző Biztos nem szünteti meg a GVH által biztosított, az adott körülmények között ésszerű határidőn belül a GVH számára kielégítő módon, úgy a jelen Szerződés az alábbi 8.3 szakasz szerint megszűnik.

VI. Megbízási díj

- 6.1 A DDC az Ellenőrző Biztos jelen Szerződésben vállalt kötelezettségei teljesítéséért havi [•] Ft [+ÁFA] megbízási díjat fizet az Ellenőrző Biztos részére. A megbízási díj magában foglalja a jelen Szerződés teljesítésével kapcsolatban szükségszerűen felmerülő, előre látható készkiadások összegét is. A DDC a megbízási díjat minden tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig köteles átutalni az Ellenőrző Biztos megjelölt bankszámlájára.

VII. Titoktartás

- 7.1 A jelen Szerződés tekintetében „**Bizalmas Információnak**” minősül bármilyen formában tárolt mindazon üzleti szempontból bizalmas információ, amely bármely Leválasztandó Egység vagy Érintett Vállalkozás tulajdonában vagy olyan használatában van, amely alapján az adott információ átadására jogosult, és amely alapján az adott információval rendelkező Leválasztandó Egység vagy Érintett Vállalkozás jövőbeni üzleti magatartására vonatkozóan következtetések vonhatók le (ideértve különösen az üzleti terveket, marketing terveket, ügyfélkörre és bármely más technikai, pénzügyi vagy üzleti tényre vonatkozó egyéb információkat, mely az adott fél jelenlegi, vagy jövőbeni üzleti működéséhez kapcsolódik) és amely nyilvánosan nem elérhető, és amelyet az adott információval rendelkező Leválasztandó Egység vagy Érintett Vállalkozás átad az Ellenőrző Biztosnak, vagy amelyet az Ellenőrző Biztos egyébként megszerez a jelen Szerződéssel kapcsolatban.
- 7.2 Az Ellenőrző Biztos kötelezettséget vállal arra, hogy a jelen Szerződés teljesítése során tudomására jutott, az Érintett Vállalkozásokra vonatkozó Bizalmas Információt bizalmasan kezeli és megfelelő védelemben részesíti. Ennek keretében az Ellenőrző Biztos vállalja, hogy az Érintett Vállalkozásokra vonatkozó Bizalmas Információt nem hozza harmadik fél (beleértve ebbe a Leválasztandó Egységeket is) tudomására, azzal, hogy az ilyen Bizalmas Információt az Ellenőrző Biztos a jelen Szerződés teljesítéséhez ésszerűen szükséges mértékben átadhatja a GVH részére a Bizalmas Információt szolgáltató Érintett Vállalkozás engedélye nélkül is.
- 7.3 Az Ellenőrző Biztos kötelezettséget vállal arra is, hogy a jelen Szerződés teljesítése során tudomására jutott, a Leválasztandó Egységekre vonatkozó Bizalmas Információt bizalmasan kezeli és megfelelő védelemben részesíti. Ennek keretében az Ellenőrző Biztos vállalja, hogy a Leválasztandó Egységekre vonatkozó Bizalmas Információt nem hozza harmadik fél (beleértve ebbe az Érintett Vállalkozásokat is) tudomására, azzal, hogy az ilyen Bizalmas Információt az Ellenőrző Biztos átadhatja a GVH részére a Bizalmas Információt szolgáltató Leválasztandó Egység engedélye nélkül is.
- 7.4 Az Ellenőrző Biztos nem köteles bizalmasan kezelni az olyan Bizalmas Információt, amely:
- (a) korábban előtte írásos formában, bizonyíthatóan titoktartási kötelezettség nélkül ismert volt;
 - (b) az érintett Leválasztandó Egység vagy Érintett Vállalkozás által harmadik fél

- irányában mindenféle korlátozás nélkül közlésre került,
- (c) nyilvánosan hozzáférhető vagy azzá válik, feltéve, hogy ez nem az Ellenőrző Biztos felróható magatartásának a következménye;
 - (d) az Ellenőrző Biztos részére jelen Szerződés rendelkezéseinek megsértése nélkül az érintett Leválasztandó Egységen vagy Érintett Vállalkozáson kívüli forrásból válik ismertté;
 - (e) felfedése bármely igazságszolgáltatási vagy közigazgatási szerv határozata, döntése vagy rendelkezése alapján kötelező.

VIII. A Szerződés tartama, megszűnése és megszüntetése

- 8.1 A Szerződő Felek a jelen Szerződést a Tranzakció zárásától kezdődően a Leválasztási Időszakkal megegyező hat hónapra kötik. A Leválasztási Időszak lejártával a jelen Szerződés megszűnik.
- 8.2 A jelen Szerződés a lejáratá előtt kizárólag az alábbi esetekben szüntethető meg felmondással:
- (a) a DDC azonnali hatállyal jogosult a jelen Szerződést felmondani, amennyiben az Ellenőrző Biztos bármely lényeges szerződéses kötelezettségét megszegi, és azt a DDC erre vonatkozó felhívása ellenére 8 napon belül nem orvosolja,
 - (b) az Ellenőrző Biztos azonnali hatállyal jogosult a jelen Szerződést felmondani, amennyiben a DDC késedelembe esik a részére fizetendő megbízási díj kifizetésével, és azt az Ellenőrző Biztos erre vonatkozó felhívása ellenére 8 napon belül nem orvosolja,
- 8.3 Amennyiben a fenti 5.3 szakasz szerinti összeférhetlenségi okot az Ellenőrző Biztos nem szünteti meg a GVH által biztosított, az adott körülmények között ésszerű határidőn belül a GVH számára kielégítő módon, úgy a jelen Szerződés a GVH által az összeférhetlenség megszüntetésére biztosított megszabott határidő eredménytelen leteltével megszűnik.
- 8.4 Amennyiben a jelen Szerződés a lejáratá előtt bármely okból megszűnik oly módon, hogy a megszűnést követően új ellenőrző biztossal köt szerződést a DDC, úgy az Ellenőrző Biztos köteles az új ellenőrző biztossal együttműködni, és részére a Szerződés teljesítése során a birtokába jutott minden információt, elektronikus formában tárolt adatot és dokumentumot átadni és a másolatokat megsemmisíteni. A jelen Szerződés minden egyéb okból bekövetkező megszűnése esetében a Szerződés megszűnésének hatályával az Ellenőrző Biztos köteles a Szerződés teljesítése során a birtokába jutott minden dokumentumot és elektronikus formában tárolt adatot az adott dokumentumot szolgáltató fél részére visszaszolgáltatni, és a másolatokat megsemmisíteni.
- 8.5 A Szerződés bármely okból történő megszűnése esetén a Szerződés VII. Fejezetében szereplő kötelezettségek határidő nélkül továbbra is fennmaradnak.

IX. A Szerződés módosítása

- 9.1 A Szerződő Felek a jelen Szerződést kizárólag a GVH előzetes jóváhagyásával és csak írásos formában módosíthatják. A Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy a jelen Szerződést a Leválasztási Kötelezettségeknek történő megfelelés érdekében a GVH erre vonatkozó ésszerű és indokolt kérésére módosítják.

X. Kapcsolattartás

- 10.1 Jelen Szerződés szerinti valamennyi értesítés írásban teljesítendő a Szerződő Felek alábbi címére, vagy bármilyen egyéb olyan címre, amit a Felek a jelen X. fejezetben foglaltak szerint közöltek egymással:

- (a) DDC részére:
címzett: [•]

cím: [•]

fax-szám: [•]

e-mail cím: [•]

- (b) az Ellenőrző Biztos részére:
címzett:[•]

cím: [•]

fax-szám: [•]

e-mail cím: [•]

- (c) a GVH részére:
címzett:[•]

cím: [•]

fax-szám: [•]

e-mail cím: [•]

- 10.2 A Szerződő Felek jelen Szerződéssel kapcsolatban egymáshoz és/vagy a GVH-hoz intézett értesítései akkor tekinthetők megfelelően teljesítettnek, amennyiben azt a másik Félnek

és/vagy a GVH-nak a jelen Szerződésben meghatározott képviselője címére írásban – a GVH részére minden esetben postai, vagy személyes kézbesítés útján is, egyébként levél, telefax, vagy e-mail útján – kerül megküldésre és annak kézhez vételét tértivevénnyel, vagy elektronikus fax-visszaigazolással, vagy elektronikus átvételi igazolással igazolni is tudják. Ettől függetlenül, az az üzenet, amelyet a fentieknek megfelelően küldtek el, de a fogadás helyére 17.00h után, vagy nem munkanapon érkezett meg, csak a következő munkanapon tekinthető kézhez vettnek az átvétel helyén. Ajánlott küldemény esetében az értesítést a feladást követő ötödik napon kell kézhez vettnek tekinteni, személyes kézbesítés esetén az átadás napján, és fax üzenet esetében a fax vételének visszaigazolásán feltüntetett napon, e-mail esetén az elektronikus visszaigazolásán jelzett időpontban (hétfővégen vagy ünnepnapokon a továbbítást követő első munkanapon). Vita esetén a küldő fél köteles bizonyítani a feladás tényét. A jelen Szerződés felmondását csak ajánlott és tértivevényes levél vagy személyes kézbesítés útján lehet a másik féllel közölni.

XI. Jogviták rendezése

11.1 A jelen Szerződésből eredő, vagy azzal összefüggésben, illetve annak megszegésével, felbontásával, érvényességével vagy értelmezésével kapcsolatban felmerülő jogvita (e szakasz alkalmazásában a továbbiakban: „**Jogvita**”) esetén a Szerződő Felek kötelesek az alábbiak szerint eljárni:

- (a) A Felek kötelesek jóhiszemű tárgyalásokat folytatni a Jogvita bíróságon kívüli rendezése és/vagy a Jogvita közös megoldása érdekében. A Felek legalább 15 napon keresztül kötelesek folytatni a tárgyalásokat.
- (b) Amennyiben a Felek a Jogvitát a fenti (a) pontban meghatározott eljárás keretében 15 napon belül nem rendezik, úgy a jogvitájukat a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező magyar bíróságok döntésének vetik alá.

XII. Teljes megállapodás

12.1 Jelen Szerződés annak tárgyával kapcsolatban a Szerződő Felek közötti teljes megállapodást jelenti, és a jelen Szerződés kelte előtt a Felek között létrejött minden korábbi, írásbeli vagy szóbeli tárgyalást, nyilatkozatot vagy megállapodást hatálytalanná tesz és azok helyébe lép.

XIII. Részleges érvénytelenség

13.1 Amennyiben a jelen Szerződés bármely feltétele vagy rendelkezése érvénytelen, jogellenes vagy végrehajthatatlan, a jelen Szerződés összes többi feltétele és rendelkezése ettől függetlenül teljes mértékben hatályban marad. Ebben az esetben a Szerződő Felek haladéktalanul tárgyalásokat kezdenek. Ennek során jóhiszeműen úgy járnak el, hogy az érvénytelenné vált rész helyébe a Szerződő Felek gazdasági szándékához legközelebb álló érvényes rész kerüljön a Szerződésbe, ésszerű rövid időn belül.

XIV. Joglemondás

14.1 Az, hogy valamelyik Szerződő Fél késedelmesen él vagy egyáltalán nem érvényesíti a jelen Szerződés alapján őt megillető jogorvoslatot, vagy bármilyen esetben késedelmesen vagy egyáltalán nem gyakorolja valamely, a jelen Szerződés alapján keletkezett jogát, úgy az nem tekintendő az illető feltételről, jogról vagy igényről való lemondásnak, sem szerződésszegés elfogadásának, hanem a Szerződés rendelkezései, illetve a benne foglalt kötelezettségek továbbra is teljes mértékben hatályosak és érvényesek, az illető jogok vagy igények pedig továbbra is gyakorolhatók maradnak.

A FENTIEKET TANUSÍTVA a Szerződő Felek a jelen Szerződést az alább feltüntetett napon és helyen aláírták.

[Budapest], [•].

Duna-Dráva Cement Kft.

mint megbízó részéről

)
)
)

név: [•]

beosztás: [•]

[Ellenőrző Biztos]

mint megbízott részéről

)
)
)

név: [•]